

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 7-91. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
7-92. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P. FÉLÉVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGŐ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESE
EGYES SZÁM FILLER, VASARNAP 24 FILLER.

16 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM, 28. SZÁM.
1930 FEBRUÁR 4. KEDD.

12 FILLER

Helyes takarékoság

Írta: Perlaky György, orsz. képvis.

Közgazdasági életünk bírálói a takarékoságot állították mindig a közvélemény elé, mint olyan gyógy-szert, amely gazdasági életünk válságán enyhíteni fog. Már évekket ezelőtt rámutattam egy ízben arra, hogy kétélű fegyver a takarékos-ság és ennek jelszava alatt nem szabad törülni olyan tetteket a költ-ségvetésből, amelyek munkát jelen-tenek és amelyek a közgazdasági élet fellendülését vonhatják maguk után.

A takarékoság jelszavával tehát nem szabad mellőzni az olyan beru-házások keresztülvitelét, amelyek alkalmasak ezer és ezer munkáskéz foglalkoztatására. Ha a takarékos-ság elvének keresztülvitelénél ezt a szempontot nem vesszük figyelembe, úgy nem javulást, hanem romlást idézünk elő a gazdasági életben.

A túlzott mértékű takarékoság hangoztatása és keresztülvitele a magánéletben szintén csak az ipari és kereskedelmi pangás okozója le-het. Számátalan munkáskéz veszt el kenyerét, ha állandóan azt hangoz-tatjuk, hogy a magánemberek is a végsőkig redukálják igényüket. Hi-szen gazdasági életünknek éppen az a hibája, hogy erős mértékben csök-ken a fogyasztók felvételképessége. Ennek még nagyobb mértékű csök-kenése tehát valóban katasztrófát jelentene a kereskedelemre és ipar-ra. Takarékoskodni kell, ez ter-mészetes, a takarékoságnak azon-ban abban kell megnyilvánulnia, hogy úgy az állam, mint a törvény-hatóságok s közületek a legnagyobb óvatossággal és törvényszerűséggel járjanak el a közmunkák kiadásá-nál. A közmunkák keresztülvitelé-nél pedig ügyelni kell arra, hogy csak olyan közmunkát vigyünk ke-resztül, amelynek közvetlen vagy közvetett hasznát már a közel jövő-ben érezhetjük. Ne olyan kiadások-ba fektessük a pénzt, amelyek előre-láthatóan nem hozzák meg a befek-tetett tőke kamatait. Gyümölcsöző beruházásokra, olyan befektetésekre van szükség, amelyek a reájuk for-dított összegek kamatterheit el tud-ják viselni, nem rontják tehát fizetési mérlegünket.

Hiba lett volna, ha a pénzügy-miniszter ur által megkívánt 5 száza-lékos redukció keresztülvitelénél az egyes tárcáknál nem bírálták volna felül a különböző tetteket, abból a szempontból, hogy azoknál az eset-leges redukció milyen hatással jár a gazdasági életre. Egyébként is ez az 5 százalékos redukció jóval többet jelent. A pénzügyminiszter ur 5 százalékos redukciót kíván az 1930-31. évi költségvetésnél, amely-ről már tudjuk, hogy nem számol a feleslegekkel, míg az előző költ-ségvetések feleslegekkel dolgoztak, amelyek, mint beruházások, kerül-tek vissza a közgazdasági életbe. A mostani költségvetés már nem dol-gozik feleslegekkel és hozzá még öt százalékos redukciót visznek rajta keresztül, a gazdasági élet veszté-sége tehát nagyobb lesz.

Amennyire kedvező adózási szem-pontból a számoknak ilyen leszori-tása épp annyira kedvezőtlen mun-kaalkalmak teremtése szempontjából, ilyen költségvetés mellett csak úgy tudunk megküzdeni a gazda-sági pangással, ha a kormányzat gondoskodik arról, hogy a szüksé-ges közmunkák végrehajtására meg-telítő költséggel álljon rendelkezésre

A legrettenetesebb tömeg-kivégzés Oroszországban

A Cseka kivégeztette az összes volt tengerésztiszteket, akik nem hódoltak be a szovjetnek.

London, febr. 3. Rigai jelentés az orosz szovjet legrettenetesebb tömeg kivégzéséről számol be — melyet a forradalom kezdete óta véghezvitt. A Cseka. kivégezte az összes volt tengerésztiszteket, akik nem hódoltak be a szovjetnek. — Már eddig is többszáz áldozat ne-

vét közölték, akiknek lelkiüdvéért Rigában holnap requiemet tartanak, minthogy ez szovjet terüle-ten nincs megengedve. A tiszti-kart azokban az internáló tábo-rokban végezték ki, ahol be vol-tak zárva.

Barátságos atmoszféra a szomszédos államokkal

Bethlen miniszterelnök és Apponyi Albert gróf tanácskozása.

Budapest, febr. 3. Bethlen Ist-ván gróf miniszterelnök hétfőn már korán délelőtt hivatalában dolgozott, ahol 11 órakor megje-lent nála Apponyi Albert gróf, a kivel azután több mint egy óra-hosszat tanácskozott. — Ismeretes hogy a miniszterelnök Hágába való elutazása előtt felkereste a gyengélkedő Apponyi Albert gró-fot a lakásán és a külföldi tárgya-lások egész során rendkívül érte-kes tapasztalatokat szerzett politi-kussal beható megbeszélést folyta-tott. Apponyi Albert ma azután vizionozta a miniszterelnöknek ezt a látogatását.

Értesülésünk szerint, a mai meg-beszélésen szóba került nemcsak a hágai egyezmény, hanem az ezzel kapcsolatos gazdasági kérdések egész sorozata is. Apponyi Albert nagy fontosságot tulajdonít an-nak a kölcsönös közeledésnek, a mely a hágai megegyezés után a szomszédos államokkal kapcsolat-ban most már előtérbe kerül. A hágai tárgyalásokon megnyilvá-nult barátságos atmoszféra előre-láthatóan éreztetni fogja a hatá-sát a szomszédos államokkal való gazdasági viszonyunkban és való-szintűleg meg lesz a lehetősége an-nak, hogy enyhülni fog az az el-zárkózó politika, amely mind a szomszédos államoknak, mind pe-dig Magyarországnak egyformán terhes volt.

nyugvással fogadják azokat a hi-reket, amelyek az utódállamok és Magyarország közötti barátságos-sabb gazdasági atmoszféra kiala-kulásáról szólnak, mert remélik, hogy gazdasági téren elsősorban az agrárkérdések szempontjából — kedvező következményei lesznek az eddiginél barátságosabb lég-kör megteremtésének.

Az egységspárt körében is meg-nyugvással fogadják azokat a hi-reket, amelyek az utódállamok és Magyarország közötti barátságos-sabb gazdasági atmoszféra kiala-kulásáról szólnak, mert remélik, hogy gazdasági téren elsősorban az agrárkérdések szempontjából — kedvező következményei lesznek az eddiginél barátságosabb lég-kör megteremtésének.

KORÁNYI BARÓ
KEDDEN UTÁZIK PÁRISBA

Csütörtökön kezdődnek meg Pá-risban azok a tanácskozások, ame-lyeken a hágai megegyezés részle-teit fogják megszövegezni. E tár-gyalásokon Magyarországot Korá-nyi Frigyes báró képviseli, aki reggel utazik Párisba. Alaptalan az a híresztelés, mintha Bethlen István gróf miniszterelnök a tár-gyalások befejezésére szintén Pá-risba utazik. Beavatott helyen ugy tudják, hogy sem Bethlen István gróf, sem Walko Lajos külügymi-niszter nem utazik el a francia fő-városba, ahol a Hágában elfoga-dott elvi megegyezés alapján meg-szövegezik a részletes megállapo-dásokat. A párisi konferencia sem-miféle lényeges változást a meg-egyezésen nem hozhat. Csupán ar-ról lesz szó, hogy teljes szabatos-sággal megszövegezzék az egyez-mény egyes pontjait, amire azért van szükség, mert Hágában fizi-

dotta egy osztrák közgazdász azt, hogy egyedül az adóterhek csökken-tésének hirdetése demagogia, mert a közgazdasági élet fellendítése nél-kül az elgyengült adóalanyok nem bírják el a csökkentett adóterheket sem. Arra kell tehát törekedni ál-landóan, hogy a gazdasági problé-mák megoldásával megerősítsük a polgárokat úgy, hogy a nagyobb terheket könnyebben elviselhessék. Takarékoskodni kell tehát; erre van alkalom és mód, mert számos olyan tétel van a költségvetésben, amelyet erősen redukálhatunk; nem szabad azonban a takarékoságnak olyan tetteleknél megnyilvánulnia, amelyek munkaalkalmat és munka-lehetőséget jelentenek.

Kállag sem volt elegendő idő arra, hogy az elvi megállapodásokat va-lamennyi pontban megfelelő szö-vegbe foglalják.

ROMÁN LAPVÉLEMÉNYEK
A HÁGAI EGYEZMÉNYRŐL

Bukarest, február 3. A román la-pok még mindig foglalkoznak a hágai megegyezéssel. Az Univer-sul a következőket emeli ki:

Rassay képviselő az Esti Kurir-ban a hágai egyezmény ellen nyi-latkozik és különösen ama véle-mény fölött tör pácát, mely sze-rint az agrárkérdés jelentett meg-oldhatatlan ellenségeskedést Ma-gyarország és az utódállamok kö-zött, valamint helyteleníti azt a fel-fogást is, hogy e kérdés rendezése folytán hangulatváltozás remélhe-tő az említett államok és Magyar-ország között.

Ezzel szemben a Viitorul elvitat-ja a Maniu-kormánytól a hágai si-ker érdemét. A hágai egyezményt „győzelemnek” nevezni nem lehet. Maga Titulescu is kijelentette: „Nem lehetett többet elérni.”

Széchenyi emléklakoma

Budapest, február 3. A Nemzeti Kaszinó vasárnap este tartotta hagyományszerű Széchenyi-lakomáját, melyen Horthy Miklós kormányzó, József és József Ferenc főhercegek, Bethlen miniszterelnök, Apponyi Albert gróf, Wlasics Gyula báró, a felsőház elnöke Jánky Kocsárd a honvédség főparancsnoka is részt vett.

A lakomán a Széchenyi-serleggel kezében Klebelsberg Kunó gróf vallás s közoktatásügyi miniszter mondotta a Széchenyi-emlékbeszédet. Majdnem egyórás beszéd keretében foglalkozott Széchenyi István életével, munká-ságával és jelentőségével, hangsúlyoz-va, hogy Széchenyi életét azok szerint az áldozatok szerint kell korszakokra osztani, amelyeket a haza oltárára tett. Munka és vagyon, népszerűség és elmeépség, végül az élet az, amit fér-fiasan, magyarán tett oda Széchenyi a haza oltárára s vajon van-e a világ nagy nemzeti között még egy, mely a maga legnagyobb fiát ilyen áldozato-san tudja odaállítani a világ történel-mi ítélőszéke elé. Ha a döblingi szobá-ból meglehetett indítani az összbíro-dalom megbuktatását, nem kell csüg-gedni nekünk magyaroknak mert Széchenyi mellett nem volt más, csak az igazság, de ez útát fog törni magá-nak. Az ünnepi beszédet nagy jelszé-sel és tapssal fogadták.

MÁNDY SÁNDOR LETT A DÁRDAI KERÜLET KÉPVISELŐJE.

A dárdai választókerületben vasár-nap volt a képviselőválasztás, amely teljes rendben, minden incidens nél-kül folyt le. A 2220 választó közül 2040-en szavaztak le. A mandátumért küzdő három jelölt közül Mándy Sán-dor dr. 1210. Schimdt Miklós dr. 624 Gossmann Márton pedig 208 szavaza-tot kapott és így Mándy Sándor lett abszolút többséggel a kerület ország-gyűlési képviselője.

Oszták-olasz, török-francia szerződés

Newyork, február 3. A Newyork Times közli, hogy Schober, szövetségi kancellár olaszországi látogatása alkalmával írta alá a két ország között a szerződést. Schober kancellár Mussolinival együtt írta alá a kölesönös döntőbírósi és barátsági szerződést. Hír szerint az okmány szövege azonos lesz az Olaszország és Magyarország között megkötött hasonló egyezmény szövegével és ez táplálja a Heimwehr körökben azt a reményt, hogy a szerződés olasz-magyar-oszták blok kezdetét jelentené.

Páris, február 3. A mai napon alá-

írt török-francia szerződés értelmében a két állam a jövőben az esetleges felmerülő vitás kérdéseket állandó békekötő bizottság elé fogja terjeszteni. Ha a békekötés sikertelen maradna, a vitás kérdést a hágai állandó nemzetközi bíróság döntése alá bocsátják. A szerződés bevezetése utal arra a hagyományos barátságra, amely a két állam között fennállott. Megállapítja továbbá, hogy a szerződés újabb láncszeme annak a szerződésnek, amely a locarnoi egyezmény alapján készült. Török részről Fethix bég, párisi török nagykövet írta alá a szerződést.

A Magyar Nemzeti Bank közgyűlése

Budapest, február 3. A Magyar Nemzeti Bank dr. Popovics Sándor elnöke alatt ma délután tartotta meg ülését. A főtanácsi jelentéshez dr. Kégl János szólt hozzá, aki a jegybank 1929. évi politikáját méltatta és a részvényesek nevében köszönetét fejezte ki a bank elnökségének, vezérigazgatójának és a tisztikarnak. Dr. Popovics Sándor elnök a maga és a főtanács nevében köszönetet mondott az elismerésért és hangsúlyozta, hogy a jegybank a kamatláb politikának rendelkezésre álló eszközeit mindig a szükség mértékéig emeli. Dr. Schober Béla vezérigazgató előterjesztésére a közgyűlés elfogadta a főtanácsnak

1929. üzletévi nyereségének felosztására vonatkozó javaslatot. A közgyűlés a határozat szerint a nyereségnek a tartalékalap 5 százaléka alapszabályszerű javadalmazása után fennmaradó része az alapszabályok értelmében kerül a részvényesek és az államkincstár között felosztásra, ami által a részvényeseknek 13 százalék osztoleka, azaz 100 aranykorona után évenként 13 aranykorona (15 pengő 6 fillér) kifizetése válik lehetővé. A közgyűlés ezután az alapszabályok értelmében Meskó Pál, gróf Somsich László és Weisz Fülöp főtanácsosokat a főtanács tagjaivá újra megválasztotta.

A kultuszminiszter a numerus klauzusról, a nemzetiségi és felekezeti front egységéről

Budapest, február 3. A Pesti Izraelita Hitközség székházában az Egyenlőség fenállásának ötvenéves jubileuma alkalmából a hitközség díszülést tartott. Ez alkalomból megjelent a székházban Klebelsberg Kunó gróf vallás- és közoktatásiügyi miniszter és Ripka Ferenc főpolgármester is.

Stern Samu udvari tanácsos elnök megnyitó beszédében üdvözölte a megjelent előkelőségeket, majd Glückstahl Samu felsőházi tag, a hitközség elnöke, előljárósa és képviselőtestülete nevében szólt fel, megemlékezvén arról a nagy és fontos kulturális munkáról, amelyet az elmúlt 50 esztendő alatt az Egyenlőség végzett. Beszédében hangsúlyozta, hogy ez az ötvenéves ünnep egy darab magyar története, mert a magyar zsidóságnak nincs külön élete, nincs külön története, a magyar zsidóság felolvad és beolvad a magyar nemzet fogalmába. Dr. Dési Géza országgyűlési képviselő annak az eseménynek jelentőségét méltatta, hogy Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter, a kulturális fejlődés lelkes barosa megjelent kö-

rükben. Az éljenzéssel fogadott beszéd után

Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter

emelkedett szólásra:

— A kiegyezés koráról — mondotta a miniszter — újabban divatba jött elítélően nyilatkozni. Sokszor hallunk nyilatkozatokat a hatvanhét utáni időkről olyanoktól is, akik alkotásaik útján nem igen szerezhettek jogosultságot arra, hogy ennek a korszaknak férfiaiáról és dolgaikról nyilatkozhassanak. Az 1848—49-iki korszakot követő időnek nagy jelszava volt a nemzeti egység megteremtése minden fronton, a nemzetiségi fronton is. Ezt a nemzeti egységet meg kell teremteni minden téren, meg kell teremteni a felekezeti fronton is. Ezt a gondolatot kell nekünk is szem előtt tartani és óriási tévedés lenne azt hinni, hogy az újjáépítés nagyszerű munkájában a magyar nemzet lemondhat arról a szellemi és anyagi erőről, melyet a zsidó felekezet magyar képviselői jelentenek. A nemzeti egység gondolata kell, hogy

kifelé is megerősödjék, mert olyan erő ez, amely nélkül feltámadás nem is képzelhető.

— Dési Géza képviselő ur fel szólalásának volt egy része, amelyet én nem akarok ma megkerülni. Közismert dolog, hogy én a numerus claususról szóló törvényjavaslatot nem szavaztam meg.

Percekig zugott az éljenzés a miniszter kijelentésére és a jelenlevők felállva helyükről, sokáig lelkesen ünnepelelték Klebelsberg Kunó grótot.

— Közismert dolog — folytatta a miniszter — hogy a szavazásnál kimentem a folyosóra és azt mondtam: nagy baj lesz még ebből. Tudott dolog az is, hogy mihelyt a viszonyok úgy alakultak, hogy ennek lehetősége megnyílt, én az eredeti törvényjavaslatból kivettem azt, ami a zsidóságra nézve

fájdalmas és sértő volt. Ez az én magatartásom megfelel politikai multamnak és annak a politikai iskolának, amelyben nevelkedtem: Tisza István iskolájának.

Beszéde végén hangoztatta Klebelsberg Kunó gróf, hogy mindig arra törekedett, hogy megint olyan állapot uralkodjék, amelyen a kiegyezés korának nagyszerű politikai elve és a nemzet egységének érdeke megkövetelt: egység a nemzetiségi és felekezeti fronton.

A nagy tapssal és éljenzéssel fogadott miniszteri beszéd után Ripka Ferenc főpolgármester tolmácsolta jókívánságait az ünnepi alkalomból, majd Grauer Vilmos, a hitközség kulturális ügyosztályának vezetője mondott rövid beszédet. A díszülés Stern Samu elnök zárószavaival ért véget.

A megyei választási harc a polgárháboru jellegét ölti Romániában

Bukarest, január 3. A liberális Viitorul a községi és megyei választás előkészületeivel foglalkozva azt mondja, hogy Romániában soha sem történt annyi visszaélés a választásoknál, — mint jelenleg. — Állításának igazolására a bezárt és csendőrkkel megveretett emberek fényképét is bemutatja.

A lap szerint az ellenzéki pártok

választóinak a községi bírák nem adják ki a választói igazolványokat. A Currentul mai számában két politikai gyilkosságról is beszámol, amely a választási előkészületekkel áll szoros kapcsolatban. A Cuvantul azt mondja, hogy a választási harcok olyan jellegűek, mintha polgárháboru előestjén állana az ország.

A Földrengési Obszervatórium állomástakar létesíteni Debrecenben

A jog- és pénzügyi bizottság elé kerülő tárgyak.

A törvényhatósági bizottság közgyűlésére kerülő ügyeket előkészítő jog- és pénzügyi bizottság február 4-én délután Zöld József főjegyző elnöklésével ülést tart.

Ez alkalommal 24 ügyet vitának meg, melyek között több fontos tárgy is szerepel.

A bizottság megvitatta dr. Vársány István polgármester által kezített előterjesztést arra vonatkozólag, hogy a közgyűlés intézzen feliratot a kormányhoz az állami közmunkáknak Debrecenben leendő végzése iránt.

A munkanélküliség szempontjából fontos tárgy a meghívóban a folyó évi burkolatozási programról ügve.

Az ülés elé kerül a Kollégiumi Diákszövetség kérelme 5000 pengő segély folyósítása iránt. Ugy látszik, hogy a szövetség most komolyan foglalkozik a hősi halottjai emlékművének felállításával és ezért fordul segélyért a város-
hoz.

Nagyon fontos tárgya lesz a bizottság vitájának az üzlet és lakásbérék leszállítás iránti kérelem amelyet a városi bérlők nyújtottak be a közgyűléshez. A törvényhatóság előreláthatólag méltányolja a mai rendkívül nehéz viszonyokat és enged a mai magas borbérékből, hogy ezzel is elősegítse a nehéz helyzetben lévő kereskedőket és iparosokat.

Érdekes az az ügy is, mely szerint a budapesti Földrengési Obszervatórium debreceni állomása létesítéséhez segélyt kér a várostól.

Az ügyek természetesen a közgyűlés elé kerülnek, mely ebben a hónapban ülést tart.

x Debreceni Képes Kalendárium régebbi évfolyamai közül az 1916. évi füzetet elcserélné az 1918-as füzetet, vagy megvenné a Városi Múzeumban egy érdeklődő. Ertesítés oda küldendő

Modern rádiók, csillárok

varrógépek, kerékpárok, gramfonok a legnagyobb választékban, legolcsóbb árban

6, 12, 18 havi részletre

Katz Andor cégnél

Piac ucca 83. (Király ucca sarok.) Telefon 7-78.

Vásznak-Siffonok-Damasztok

Legjobb gyártmányok.

Minden igényt kielégítő választék!

Alapítási év:

1831.

KARDOS LÁSZLÓ

DEBRECEN, KOSSUTH UCCA 9.

Szigorúan szabott készpénzárak.

Kiváló minőségek. Szakszerű kiszolgálás.

Halál a villamos kerekei alatt

Tömő László lakatos mester öngyilkossági szándékából a robogó villamos alá vetette magát és azonnal meghalt. Hévérrrel kellett felemelni a villamost, hogy a holttestet kiszabadíthassák.

Megdöbbentő tragédia játszódott le hétfőn délelőtt a Hadházi úton. Egy lakatosmester az ott közlekedő villamos alá vetette magát és a teljes sebességgel robogó villamos szempillantás alatt halálra gázolta. A megdöbbentő tragédia részletei a következők:

Az Árpád térről a Hadházi úton robogott kifelé az egyik villamoskocsi, amely már közeledett a villamos megállóhoz és a vezető fékezte is a kocsi sebességét. Amikor a villamos a Dugovics Titusz utcához ért, egy középkorú férfi kirohant a házak mellől és közvetlen közelből a villamos alá vetette magát. A villamosvezető azonnal lefékezte a kocsit, amely szinte pillanatok alatt megállt, de a szerencsétlenséget már nem lehetett megakadályozni, az öngyilkos a villamos alá került és a kocsi első kerekei keresztül mentek rajta, a légfék tartálya pedig maga alá szorította.

A szerencsétlenség színhelye közül pillanatok alatt hatalmas tömeg verődött össze és rögtön megjelent a helyszínen az őrszemes rendőr is. A rendőr intézkedésére kivonultak a mentők, de már nem tudtak segíteni, mert az öngyilkos azonnal meghalt. Hírteljesítők pedig a mentőknek tudvalevőleg nem szabad szállítani.

A helyi vasút garázsából azonnal kiment a helyszínre a segélykocsi, amellyel műszaki munkások mentek ki és hévérrrel felemelték a villamoskocsit, úgyhogy a halottat ki lehetett emelni a villamoskocsi alól. Ekkor rettenetes látvány tárult a körülállók szeméi elé. A villamos kerekei teljesen összeroncsolták a szerencsétlen ember lábait, összezúzták a bordáit és valóságos szétlapították fejét.

Időközben megjelent a helyszínen a rendőri bizottság, élén dr. Kubinyi Béla rendőrfogalmazóval és kihallgatták a szerencsétlenség szemtanúit, akik egybehangzóan mondták el, hogy látták, amikor a szerencsétlen ember a villamos alá vetette magát. Még azt is látták, hogy az égő cigarettát a villamos közeledtekor letette a házparkányára, amely mellett álldo-

gált. Nemsokára sikerült is agnoszkálni az öngyilkos férfit, aki Tömő László 4 éves lakatosmester, akinek a Homok ucca 46. sz. alatt van lakatosműhelye, a felesége pedig a Péterfia uccán tart fenn kisebb éttermet.

A kihallgatott tanúk, akik felismerték az öngyilkos Tömő Lászlót és személyazonosságát igazolták, az öngyilkosság okára nézve nem tudtak felvilágosítást adni, de valószínű, hogy a nyomasztó gazdasági viszonyok sodorták nehéz helyzetbe Tömő Lászlót és emiatt követhette el az öngyilkosságot. Természetesen megállapította a

Egy budapesti cégvezető tragédiája

Tőzsdeveszteség miatt megőrüléstől félt. — Agyonlőtte magát hivatalában.

Budapestről jelentik: — Laufer Gyula 34 éves bankcégvezető a Magyar Általános Takarékpénztár Tisza István-utca 8. számú központi intézetében főlőtte magát és nyomban meghalt.

Tisztviselőtársai, akik berohantak a szobájába, már élettelenül találták. Orvost hívtak hozzá, aki azonban már csak azt tudta megállapítani, hogy a lövés halálos volt.

Három levelet hagyott hátra. — Az egyiket a banknak, a másikat a feleségének, a harmadikat a rendőrségnek. Hátrahagyott leveleiben azt írja, hogy hosszú idő óta idegbaja van, ami mindjobban elhatalmasodik rajta. — Szerinte nincs kilátás javulásra. Olyan idegesnek érzi magát, hogy előbb-utóbb a Schwarzerbe kerül, ezért inkább a halált választja.

A bankban nem tudtak arról, hogy idegbaja van, semmi különös nem vettek észre rajta, felesége sem tud arról, hogy orvosi kezelés alatt állt volna és nem is észlelt rajta súlyosabb idegbajt. Ugy látszik, baját eltitkolta.

Laufer Gyula igen jómódu családból származik. Apja Kaposvárott dúsgazdag borkereskedő. — Édesanyjával nemrégiben tragikus szerencsétlenség történt. Budapestre jött látogatóba a fiához. Amikor a vonat megérkezett a pályaudvarra és kiszállt a vonatból, szívvelhűdést kapott és meghalt.

— Laufer Gyula egy vagyonos, Károly-körúti nagykereskedőnek a leányát vette feleségül, akivel igen szép hozományt kapott. — Ő maga nemcsak hazulról volt el látva mindennel, de mint fiatal ember a konjunktúrális időben igen ügyesen spekulált és szép összegeket keresett. Néhány évvel ezelőtt azonban egy nagyobb tőzsdeügylet körül érzékeny vesztesé-

rendőri vizsgálat a kihallgatott szemtanúk előadása alapján, hogy a villamoskocsi vezetőjét egyáltalában nem terheli felelősség.

Tömő László holttestét ezután kiszállították a törvénytörési orvostani intézetbe, ahol fel fogják boncolni. Az öngyilkosság kisebb forgalmi akadályt is okozott, mert a villamosok rövidebb ideig, amíg ugyanis a rendőri vizsgálat tartott és a holttestet elszállíthatták, csak a szerencsétlenség színhelyéhez legközelebb eső villamos megállóhelyig járhattak. Nagyobb fennakadás azonban nem történt.

Az öngyilkos Tömő László *bucsu levelet intézett a feleségéhez*, amelyben bocsánatot kért azért, hogy ilyen szomorúságot okozott, de már nem bírta tovább a nehéz életet. Tömő László egyébként egy ismerőse előtt is hangoztatta, hogy már nem fog soká élni. Az ismerőse vizsgáltta, mire kijelentette, hogy ő tudja a maga gondját. Hétfő azután be is váltotta végzetes tervét.

get szenvedett. — Egyik előkelő bankarcégnél jelentős értékű értékpapírt vett kosztba, a bankarcégnél az általa menedzselte papírok folytán nagy veszteségeket szenvedett, a részvények ártolyama lejjebb szállt, úgy hogy Laufer enél az üzletnél 80.000 pengőt veszített. Ezután az érzékeny károsodás után a tőzsdejátékot a minimumra csökkentette. Csak játék-szerenyedéle miatt vett részt kisebb mérvű angazsmánokban. — Ezek azonban már nem is voltak spekulációs üzletek. Utóbbi időben eszközött játékai, amelyeket mindig saját számlájára folytatott, semmi képpen sem érintették a bankintézetet, amelynek alkalmazásában állott.

Laufer az érzékeny veszteség, amely évekkal ezelőtt érte, nagyon elkeserítette, annál inkább, mert e veszteségei miatt el kellett adnia budapesti házáat. Az üzlet likvidálása után azonban semmi különösebb nyugtalanságot vagy idegességet nem lehetett rajta tapasztalni. Az utóbbi időben pedig már úgy látszott, hogy teljesen elfeledte korábbi veszteségeit. Csak a legutolsó napokban merült fel gyanusabb körülmény. A tőzsdeklubban egy barátjával kártyáztott és amikor játék után felállt, azt mondta, hogy rettenetesen ideges, nyugtalan, nem tudja mi lesz ennek a vége.

— Jó vége semmiesetre sem lesz — mondotta, — és azután eltávozott.

Barátja egyáltalán nem gondolt arra, hogy ez a kijelentés milyen súlyos szándékot takart.

Laufernek a kora délelőtti órákban érkezett haza a piaci bevásárlásból és nem sokkal később már megjött a hír férje katasztrófájáról. A szerencsétlen asszonyt teljesen lesújtotta férje öngyilkossága.

Önkívületi állapotban van, senki sem tud vele beszélni. A rokonok teljesen tanácstalanul állnak az eset előtt, senkinek sem számított erre a szörnyű tragédiára.

Uj közlekedési rend a Fűvészkert-Bethlen-utcai részen

723—1930. köz. sz.-hoz.

Rendelet

Az uccai közlekedési rend fenntartása és könnyebb lebonyolítása, valamint az életbiztonság szempontjából, ugyszintén Debrecen sz. kir. város polgármesterének 36.305—1929. VI. számú átiratában foglalt állásfoglalása és az ugyanezen átiratban hivatkozott városi műszaki ügyosztály 358—141/1929. m. sz. számú javaslataira a 250.000—1929. B. M. sz. rendelet 28. §-a alapján Debrecen sz. kir. város területén húzódó Fűvészkert ucca 14. sz. ház sarkától a Bethlen ucca felé eső szakaszán az eddigi gyakorlatban volt két irányú jármű közlekedést léptetve életbe, miért is a következőket rendelem:

1. A Fűvészkert uccába a Bethlen ucca felől behajtás minden jármű részéről tilos.

2. A behajtás csak a Hüvelyes uccán át vagy a Ferenc József-ut irányából a Kossuth-szobor előtti tér felől eszkelhető.

3. A Mester ucca és környéke felől jövő és a Gönczi vagy Rothermere uccába törekvő járművek a Hüvelyes uccán át juthatnak rendeltetési helyükre.

4. A Mester ucca és környékéről jövő és a Fűvészkert uccába törekvő járművek csak a Hüvelyes ucca, Bethlen uccán és a Hatvan uccán át juthatnak rendeltetési helyükre.

5. A Fűvészkert uccának Bethlen ucca felé eső szakaszán lakó gazdálkodók, járműtulajdonosok járműveikkel csak a Hüvelyes uccán át juthatnak portájukra.

Ezen rendelet rendelkezéseinek megszegése vagy bármilyen módon való kijátszása, amennyiben súlyosabb beszámítás alá nem esik, kihágás a 250.000—1929. B. M. sz. rendelet 119. §-a alapján az 1928. évi 10. t. c. 5. §-ának figyelembe vételével 200 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén 10 napig terjedhető elzárással büntetendő.

A kihágások feletti bírászkodás a m. kir. állami rendőrség hatáskörébe tartozik.

Ezen rendelet előzetes közzététel után 1930. évi február hó 15. napján lép hatályba.

Debrecen, 1930. január hó 19-én.

SÁGY

m. kir. áll. rendőrfőtanácsos,
a rendőrkapitányság vezetője,

SZARAJEVÓBAN
A GYILKOS PRINCIP
EMLEKÉT ÜNNEPELTÉK.

Belgrád, február 3. A Princip emléktábla leleplezéséről a Politika munkatársa hosszú tudósítást közöl. Az ünnepségeket a Pravoslava szerb főtemplomban tartották. Az ünnepséget gyászistentisztelet vezette be, melyen résztvett Petár, pravoslavai metropolita és közreműködött Sogla nevű énekes is. A közönség ezután a merénylet helyére vonult, ahol a tribünön forogtak helyet a sarajevói merénylet még életben levő rokonai.

Vasilij Gigrisic a következőket mondotta: Összegyűltünk, hogy hódolatunkat fejezzük ki közülünk a legnagyobbknak. Most a legméltóbb, ha a tiszteletünket halgatással fejezzük ki. Két percnél esend után fekiáltott: Dicsőség a Herosznak: Gavrillo Principnek! — Mire a közönség üdvívalgással válaszolt.

Válogatott fajtalmák, vérnarancs, mandarin Boszniai és kaliforniai aszalt szilva, Zöldborsó, zöldbab, paradicsom konserv nagy választékban

Pálffy Tibor és Társa, Kossuth u. 7.

Faipar rt. butorüzlete Király uccán bent 4 sz. alatt van

Táviratok

A HORVÁTOK PANASZAI A NÉPSZÖVETSÉGNEL

London, január 3. A Reuter-iroda genfi levelezőjének értesülése szerint a Népszövetség újabb számos kisebbségi panaszt kapott a macedonoktól, bulgároktól és a horvátoktól. Valamennyien a jugoszláv hatóságok barbárságai miatt panaszkodnak. A horvátok beadványa igen sok olyan esetet sorol fel, hogy a jugoszláv rendőrök súlyosan bántalmazták a horvát politikai embereket. A horvátok nemzetközi vizsgálatot kérnek a jugoszláv abszolutisztikus rezsim ellenőrzésére.

KUTJEPOV TÁBORNOK ELHURCOLÁSÁNAK REJTÉLYE.

Páris, február 3. Dovgalewkij párisi szovjet nagykövét hivatalosan közölte a francia kormánnyal, hogy jó forrásból szerzett értesülése szerint Kutjepov tábornok hívei külön osztagot szerveztek azzal a cézzel, hogy meg tamadják a szovjet nagykövetséget. A rendőrség letartóztatott egy Szeres nevű szovjet ügynököt, aki az egyik párisi emigráns orosz lap szerkesztőségében megjelent és különböző hamis adatokat mondott be azzal a számdékkal, hogy tévútra vezesse a Kutjepov-ügyben nyomozó közegeket.

IRODAIGAZGATÓ HALÁLUGRÁSA A BÉCSI TÖRVÉNSZÉKEN.

Bécs, február 3. A kereskedelmi törvényszék épületében ma délelőtt öngyilkosságot követett el Trsch Károly, negyvenéves irodigazgató, a kereskedelmi törvényszék levéltárának főnöke. Leugrott a harmadik emeletről az udvarra és összeüszözt tagokkal holtan treült el a kövezeten. Öngyilkosságának az oka súlyos idegбай volt.

A LELKIHERETFUFDALÁS ÖNGYILKOSSÁGA KERGETTE BÜCHLER ÁRPÁDOT, A FORRADALMI TÖRVÉNSZÉK VOLT VÁDBIZTOSÁT.

Pozsony, február 3. Füleken öngyilkosságot követett el Büchler Árpád, aki a magyarországi bolsevista uralom alatt a budapesti forradalmi törvényszék fővdbiztosa volt. Felakasztotta magát szobájában. Mire rátaláltak, már halott volt. Büchler Árpád a kommun budapesti után azonnal emenekült Budapestről. Először Bécsbe ment, onnan pedig Csehországba. Felvétette magát állami szolgálatba és néhány évig törvényszéki jegyző volt. Családja Füleken élt. Amikor apja meghalt, néhány száz hold földet s több millió cseh koronát örökölt. — Az örökség átvétele után Fülekre költözött és a politikai élettől is visszavonultan gazdálkodott. Az utóbbi időben Büchler teljesen buskomor volt. Családja előtt gyakran panaszkodott, hogy nem tudja megbocsátani magának azokat a kegyetlenségeket, melyeket Budapesten a kommun alatt elkövetett. Vasárnap temették, anélkül, hogy előzően felboncolták volna.

SZINES EMBEREKET FEHÉRRE VÁLTOZTAT A TUDOMÁNY.

Dr. Yousabouro Noguchi japán tudós egy orvosgyűlésen beszámolt korszakalkotó kísérleteiről, melyekkel sikerült testszűnyövelést elérni. A japán tudós kísérletei során arra is rájött, hogy elektromos kezeléssel és a belső mirigyek fokozottabb működésre való izgatásával a szines bőrű embereket lassan fehérre tudta átváltoztatni. A japán tudós biológiai kísérleteinek bemutatására és folytatására Amerika különböző városaiiba ellátogat.

Ötven évi szolgálat után nyugalomba vonult Ladik Gusztáv államtitkár

Budapest, febr. 3. Hétfőn délelőtt búcsúztatta a belügyminisztérium tisztikara a közel ötven évi szolgálat után nyugalomba vonuló Ladik Gusztáv államtitkár. A búcsúbeszédet Scitovszky Béla belügyminiszter mondotta. Rendkívül meleg szavakkal sorolta fel a távozó államtitkár érdemeit. — Hangoztatta, hogy voltaképpen nem a szokásos nyugalombavonulásról van szó, hanem csak a színtér változik: Ladik államtitkár eddig a belügyminisztériumban végzett fáradhatatlan munkát — most otthonában fog dolgozni tovább, mert gyakran igénybe fogja venni a köz az ő szolgálatait.

— Sohasem esett annyira nehezre egy dekrétum aláírása, — mondta a belügyminiszter — mint a te nyugalombahelyezéséről szóló okmányé. — Te, mondhatnám kényszerítetted arra, minden ékeszólásodat igénybevetted, hogy engem erre rábírd. De a nyugdíjazás aláírásához hozzáfűzted, hogy — nem akarunk végleg elbucuzni tőled, hanem munkásságodra továbbra is számítunk. Benned nemcsak egy nagyszerű munkatársat s egy bölcs tanácsadót vesztek el, hanem őszinte és hűséges barátot és ezt a barátot veszti el benned a minisz-

terium egész tisztikara.

Blaha Sándor, a belügyminisztérium leendő adminisztratív államtitkára, aki eddig a törvényelőkészítő osztály élén állott, mondott búcsúztatót a tisztikar nevében és átadott a távozó államtitkárnak egy művészi kivitelű ezüst vázát.

Ladik Gusztáv könnyek között köszönte meg az elhangzott búcsúszavakat:

— Amikor az ember elnépteledett szülői otthonától bucsuzik, — mondotta, — azt érzi, hogy az egész világ omlott össze mögötte. Es amikor az elaggott tisztviselőt erejének hanyatlása arra kényszeríti, hogy megváljék élethivatásától, az az érzés nehezedik lelkére, hogy az eleven világ kapuja bezárult mögötte mindörökre. Ez az érzés fojtogat engem is, amikor távozni készülök abból az épületből, amelyben hosszú életem át oly sok jót és sok nehéz órát töltöttem. A mikor félreállok munkatársaim sorából befejezem szeretett és fáradtságos életpályámat, amely számomra oly sok nem remélt sikert teremtett.

Ladik Gusztáv ezután meghatót szavakkal búcsuzott el a belügyminisztérium tisztikarától.

Bajbajutott városok

Székesfehérvár csak kölcsönpénzből tudta kiadni a tisztviselők fizetését.

Székesfehérvár, február 3. Szombaton olyan hírek terjedtek el a városban, hogy a város pénztárában nincs pénz és nem tudják kifizetni a tisztviselőket. Állítólag a polgármester egy ötven pengős számlát nem tudott kiutaltatni. A tisztviselők nagy aggodalommal várták a fizetést, amelyet a délutáni órákban ki is utalt a város pénztára. Amint kiderült, a város az egyik székesfehérvári takarékpénztártól a belügyminiszter által engedélyezett függőkölcsön terhére harmincezer pengőt vett fel, hogy kifizethesse tisztviselőinek februári járandóságát. Székesfehérvár városának fizetési nehézségeivel kapcsolatban kérdést intéztünk Zavaros Aladár polgármesterhez, aki a következőket mondotta:

— Papíron a város részéről nem lehet szó fizetési nehézségekről. A fizetés miatt a közönségnél vannak a bajok. A város pénztárába nem folynak be az adók és nem fizetnek a haszonbérletlők. Így év elején az általában mindig meg szokott történni, mert a haszonbérletlők rendszeren terményeik eladása után juttatják el a bérösszegeket a város pénztárába és a mai nehéz viszonyok között az adófizetők is késedelmesek.

— Elsején tényleg üres volt a város pénztára. A tisztviselők fizetését a belügyminiszter által engedélyezett háromszáz ezer pengős függőkölcsön terhére felvett harmincezer pengős kölcsönből fedeztük. Ennek ellenére nem lehet beszélni a város fizetési nehézségeiről, mert a város magánvagyonának négyezer hold föld, amely berbe van adva, ezenkívül vagy hetven ingatlanából most folynak be a lakás- és az üzletbérek. A tavaszi hó-

napokban a tapasztalat szerint erősebben indul meg az adófizetés is, úgyhogy rövidesen a város visszafizetheti ezt az átmeneti harmincezer pengős kölcsönt is. Meg kell állapítani, hogy a dunántúli városok között a város vagyonát és rentábilis közműveit tekintve, Székesfehérvár egyike a legjobb módúaknak.

Zalaegerszeg város új képviselő-testülete most tartotta alakuló ülését, amelyen Bódy alispán kijelentette, hogy a szociális problémák megoldása megrendítette a város anyagi erejét. A tisztviselők nem kapták meg február elsején a fizetésüket, csupán a lakbért fizették ki nekik.

A városok kongresszusának vezetőségéhez

hasznos bajokról érkezett jelentés Nyiregyházáról és Hódmezővásárhelyről is.

de csaknem valamennyi vidéki város február elsején fizetési nehézségekkel küzdött. A városok kongresszusának vezetősége a városok példátlanul nehéz helyzetét azzal magyarázza, hogy azokban a városokban, amelyek főként mezőgazdasági adójövedelmekre építik költségvetésüket, az utolsó félévben a mezőgazdasági válság miatt igen gyéren fizettek adót.

A többi város pedig, ahol ipari üzemek vannak, a gyárak munkacsökkentése miatt nemcsak az adót nem kapta meg, hanem kevesebb jövedelem mellett a munkanélkülivé lett munkásokról is, vagy munkanélküli segítséggel, vagy pedig rendkívüli inségmunkák elrendelésével volt kénytelen gondoskodni. Azok a városok, amelyek a nagy nehézségek ellenére elsején a

tisztviselői fizetést mégis kiadták, más kötelezettségeiknek nem tudnak eleget tenni.

Igy például több város a Speyer-kölesön esedékes részletét és kamatait sem tudta összeszedni, vagy ha ez sikerült, csak a legnagyobb nehézségek árán teremtették elő a szükséges összeget. A megyei hozzájárulás, valamint a rendőrségi és iskolafenntartási hozzájárulás összegének előteremtése szintén nagy gondot okoz a városoknak.

Megöszült a macska

A borzalmas pillanatok, nyomasztó éjszakák és aggodalmas napok köztudomásúan megviselik az ember szervezetét. Az a szölam, hogy „beleöszült a gondokba”, tapasztalati tényen alapszik. Hány fiatalember öszült meg a világháborúban is ugyszólván szemünk láttára. Arra azonban még aligha volt példa, hogy egy macska, amely néhány pillanattal előbb éjfekete színű volt, az elpusztulástól való félelmében hófehérré változzék.

A legutóbbi nyugateurópai orkán idejében a „Gladys” nevű angol halász hajó éket kapott s annyira kezdett süllyedni, hogy legénysége mentőcsónakon elhagyta. A menekülőket szerencsésen felvette egy gőzös, amellyel később találkoztak. A matrózokkal együtt volt a hajószakács fekete macskája is, amely tíz éven keresztül ott élt a „Gladys” fedélzetén. Amikor a halászhajó süllyedőben volt, egy hatalmas hullám a macskát egy matrózzal együtt lesodorta a fedélzetről. A matróz belefulladt a tengerbe, de a macskának szerencséje volt, mert egy utóbbi hullámcsapás visszadobta a hajóra. A macskáva' azonban csodálatos változás történt. A szőre, mely azelőtt sötétfekete volt, hófehér színben ragyogott. Először azt hitték, hogy valami különös véletlen folytán változott meg a macska színe, de hasztalan próbálták később mosással és vegyi szerekekkel visszaadni neki az eredeti színt. Amikor a megmentő gőzös partra szállította a „Gladys” legénységét, állatorvosok vizsgálták meg a macskát s megállapították, hogy az állat az alatt a néhány perc alatt öszült meg, amíg a viharzó tengerben fürdött. Kétségtelen tehát, hogy a macska szőrnvű halálfelelmet állt ki. A különös eset hírére a „Gladys” szakácsát mindenünnen elárassztották ajánlatokkal, amelyekben nagy pénzeket kínálnak a macskáért, de a szakács még nem döntött, hogy megvállal-e immár fehér macskájától.

NYOLCVAN ÉVIG TÖRVÉNYTELEN GYERMEK VOLT. — NYOLCVANEGY ÉVES KORÁBAN TÖRVÉNYESITET- TÉK.

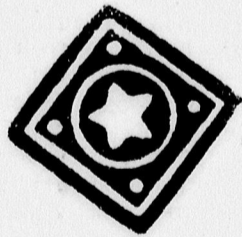
Aránylag elég későn törvényesített egy gyermeket az angol bíróság. A gyermek most 81 éves és 40 év óta özvegy. A gyermek apja annak idején résztvett a krimiai háborúban. Az apa 18 éves volt, amikor a leánygyermek megszületett, 80 éves koráig volt törvénytelen a gyermek és talán még továbbra is az maradt volna, ha egy távoli rokona nem hal meg és nem hagy családtagjaira összesen 7000 font vagyont. Ennek egykilenced része illeténi meg a 81 éves gyermeket, ha törvényes volna. A törvénytelen gyermek tehát megindította a törvényesítési keresetét. Ügyvédjének sikerült kimutatni, hogy szüei néhány évvel házasságot kötöttek és így a bíróság kimondotta a törvényesítést. A 81 éves törvényes utód most tehát átveheti örökségét.

Az URÁNIA bebizonyítja, hogy a hangos filmek változatossága utólérhetetlen!

A **Singing Fool** után ma egy egészen
másfajta hangfilmet hozunk.

A REPÜLŐ FLOTTA

ez --- és **Ramon Novarro** a főszereplője.

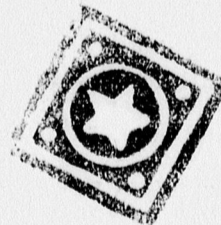
*A „Repülő Flotta” teljesen elüt
témában, feldolgozásban és hang-
jában a Singing Fooltól.*

A Singing Fool a beszédre fektette a főszereplőt, a „Repülő Flotta”-nál minden a zene és a filmet kísérő zajok és zörejek.

Kisérteties hanghűség és pompás, jelenetről-jelenetre változó ze-

nei aláfestés, a hangok és szereplők csodálatos harmoniája: ez jellemzi a Repülő Flottát, az első igazi szinkronizált hangos filmet.

Maga a kép: Metro tökéletes alkotása, csupa ifjuság, szépség, akció és szingardagság. Jókedvre derítő, aranyos film, két órási szórakozás.

Kísérő hangos filmek:

1. **Nagyária** a „Zsidónő”-ből (éneki Martinelli, a Metropolitan tagja).
2. **American Funny** (hangos jazz-móka)

Szívvvel, lélekkel és pénzzel dolgozunk, hogy mindig új, modern a közönséghez és hozzánk méltó szórakozást nyújtsunk.

Jöjjön a pénztárhoz 11-re.

A Singing Foolt 18.000 ember látta
a Repülő Flotta el fogja érni a huszezetet.

Szervezni kell a lelkeket

Hítet, bizalmat önteni a csüggedő magyar életbe. — Móríc Zsigmond a maradandóság városában. — Új tervek, célok a Nyugattal. — Megteremtik a kapcsolatot a közönség és a lap között. — Rövidesen Erdélybe utazik új regénye ügyében a nagy magyar író. — Beszélgetés Móríc Zsigmonddal.

„Maradandóság” városába jött Móríc Zsigmond, a mai modern magyar irodalom egyik legrepresentatívabb képviselője. Ma széles e hazában mindenki Móríc Zsigmondról beszél, hiszen az irodalmi és színházi köröknek olyan kedvenc csemegéje a Légy jó mindhalálig, ami a még náunk is számottevő színházi irodalom terén páratlan. Ismernek embereket, akik azért mentek fel a fővárosba, hogy láthassák ezt a darabot, mint a Móríc Zsigmond művészetének egyik legkiválóbb állomását. A vidék pedig nagy reménykedések között várja, várja, hogy egyszer majd itt is sorra kerül, természetesen a Nemzeti Színház kiváló és páratlan együttesével. Hanem, persze ezek a várakozások olyan ábrándok, amiről legalább is egyelőre le kell mondanunk.

A protestáns diákegyesület, a Sola Deo Gloria meghívására jött le Debrecenbe Móríc Zsigmond, hogy egyik délutáni előadáson szerepeljen egykori iskolája, a vén Kollégium dísztermében, melynek dícsőségét hirdeti éppen a fentjelzett darabja is. A vén falak és régi emlékek bizonyára minden alkalommal meglepik ezt a kivételesen magyar és minden árnyalatban frjának igazát és szószóóját adó író. Régi emlékek és régi barátok között új impressziók, új témák zsongásával megy vissza a magyar álmok nagy tanyája, talán már-már temetője is, hiszen ha a vidék, ez a mindenkor öröforrás nem adná az újabb, meg újabb erőket, bizony az álmok mellett csak temető lenne ez a nagy kísértő és végeredményben mégis csak csábító város, amely magához szívja, ragadja a fejét felvető ősmagyar tehetségeket.

Mint ismeretes, éppen Móríc Zsigmond is itt kezdte magasra

ivelt, egyre színpokázóbb magyar írói pályáját, mikor közel husz esztendőnek előtte a Debreceni Hírlap szegényes redakciójában napi egy koronáért élte a hírlapírás tisztapirág életét...

Ma talán el se hinné az ember, hogy ekkora lendülettel felszökött nemzeti büszkeségünk napi egy koronáért vezércikkelt, ollózott és elképesztő riportokat írt fiatalága és teremő, alkotó ereje bimbózásában. Azonban, mint a példa mutatja, nem ártott meg a robusztus magyar tehetségnek a por és a megtörtség városa, mert szárnyat adott ifju karjál mögé s ma már egy nemzet figyeli feltő gonddal, megértéssel, szeretettel, hogy hol és miben fog kicsucosodni ez a magyar sorsnak ritkán adatott magyar lehetőség. Mert ma Móríc Zsigmond olyan, mint egy legszebb korában lévő gyümölcsfa, aki nemcsak minden esztendőben meghozza és megadja ez a dásos termést, de az éveket ez a termés finomabb, szívünk szerinti, maga a termő fa pedig egyre jobban hozzá nő mindennapi életünk, közéletünk, családjunk, nemzedékünk életéhez. Termése a nemzet termése, árnyékában pedig munkás, dolgozó, küzdő fiatalok pihennek, megerőltető és kedvet kapva, erőt merítve járhasák a magyar küzdelmek útját, melynek végén Móríc Zsigmondok kiteljesült érdemű sorsa várja a mindvégig hívséget és kitartót...

Vasárnap. Dél. A levegőben ravaszkodó tavasz néma muzsikája bujkál, a szívekben otthont keresnek a fésző rügyekből imbolygó illatok, küzdő égen nehéz, terhes, tavaszi fellegek hőmpolyognak. Debrecen el, lüktet, nagyoskodik, hiszen vasárnap dél van, mikor új életet kezd az ucca, a vá-

ros... Tempós, minket jellemző lépéssel halad Móríc Zsigmond az Angol felé. Ady Lajos, régi barátja van vele. Ő a kíséret. Az uccán megfordulnak az emberek s némelyek felismerik:

— Móríc Zsigmond... — hallja, nem hallja, de megy: tempós, jellemző lépéssel. Kalapja alól kikandikálnak hosszú, dúz fűrtjei, mert a frizurája most is olyan, mint huszéves korában lehetett.

Aztán egy sarokasztalnál szűkebb társaság fogadja a magyar írás és a magyar lélek mesterét. A zsufolt tereméből innen is, onnan is tekintetek barátságosan, megértéssel, rokonos ott-honossággal viszonozza Móríc Zsigmond. És megindul a szó. Kedvesen, közvetlenül, me'egen, magyarosan, keleti, izgalom nélküli, de mindig érdekes, mindig eleven figyelmességgel. Móríc Zsigmond nemcsak kellemes hallgató művész, de az élő szavak mestere is. Jóízűen, familiárisan beszél. Szemben ül ve'em. Nem látja, nem veszi észre, hogy figyelem. Valami jóízű dolgot mond el, közben apró noteszbe egy-két szót jegyez. A hagyományos notesz, — gondolom én, míg hunyorgató, turáni szemének játékat figyelem. Mert játékos szeme van Móríc Zsigmondnak, az bizonyos. Mindenre felfigyel és mindent regisztrál, mint egy jó fotográf masina. Amellett derűs, mosolygós, mint a jó apák szeme.

Kicsit elhízott alakján sikklik végig a tekintetem. Ilyen alakja a testileg, lelkileg nyugodt embernek lehet. Ez az ember pedig testileg is, lelkileg is nyugodt. Jókedvű, talán, tán elégedett is.

— Csikos káposztát kérek, — mondja a pincérnek. — Eppen a kedvence ételem, — teszi még hozzá és elmosolyodik az arca. Aztán még egy fröccsöt rendel. Ez 'esz az ebéd. Igazán nem fejedelmi, de amilyen jóízűen és amilyen gusztussal költi el, ezt már nyugodtan lehet fejedelmének mondani. Aztán bucsuznak a vendégek s alig maradnak páran. Végre rám kerül a sor. Nehéz ez ilyen embernek

kérdéseket feladni, hiszen ezer és száz esetben kérdezték, vallatták már. Mi újat kérdezhettek, mi újat mondhatna, — töprengek magamban.

Aztán eszembe jut, hogy a Nyugat-affér, mi most szélteben-hosszában fog'alkoztatja a magyar irodalmi berkeket, — mert berkek vannak ma már. Tehát kérdezek:

— Kedves bátyám, mondjon valamit az átszervezés, helyesebben az átvett Nyugatról, főleg az új célokról, célkitűzésekről s mindarról, ami most az olvasókat érdekli...

Felcsillan a szeme. Tehát jó a kérdés, állapítom meg magamban. Aztán felveti a fejét és beszélni kezd. Megfontoltan, meggondo'tan, kiszámítottan. Tudja, hogy szavának sulya van, hiszen annyi és annyi nézet, kérdés, írás, hozzá- és mellészólás szállt rövid pár hét alatt szárnyra, hogy végre tisztán kell látni az embereknek éppen ezzel az új céllal, ezzel az új vállalkozással' kapcsolatban. Beszélni kezd:

— Célunk? Egészséges, bátor, szabad, igaz és eszméistázó folyóiratot akarunk csinálni a Nyugat átvételével. A régi program szerint szolgáljuk a magyar írást, csupán azzal bővítjük ezt a programot, hogy az egykori Nyugat a régi, Nagymagyarországhoz készült, mikor is a szintelen, meddő és a tulhajtott tulzás ült a nyerekre, amikor a kicsinyeskedő, akadémikus korlátoltság ellen kellett küzdeni. Ma el'lonben az a fontos, hogy minden téren, szellemi és gazdasági téren a legintenzívebb formában hozzájáruljunk az építkezéshez, a restaurálásához.

— Szervezni kell a lelkeket, hitet, reményt és önbizalmat kell ezekbe a meggötört lelkekre önteni. A most felmerült kérdelmek a Nyugat körül éppen ezt a célt és ezt az irányt szolgálják. Ennek a kulturális mozgalomnak a mezejére léptünk s itt küzdünk...

— Most, hogy intenzívebben kezdek foglalkozni a Nyugattal és annak széles körben való ismertetésével, álmétkodással hallok, hogy egyes hivatalok s maga a bürokr-

Hideg a vasláb, de meleg a szív

— Regény —

Irtá: Péterfia József

(18)

Hanem a legközelebbi találkozásnál most már más formában újra anyagi kérdések kerültek szóba.

— Nézze Egon, — szólott Noémi, ha már én angol órák ürügye alatt jövök el hazulról, és minthogy maga bírja az angol nyelvet, tanítson engem angolul.

— Oh ezer örömmel Noémi, akár mind járt meg is kezdehetjük. Egyszerű mondatokat fordítok át magának és közben szót ejtünk az angol nyelv szabályairól, így szórazokozás lesz az egész tanulás.

— Nagyszerű. Így a hasznost összekötjük a kellemessel.

— Jó, akár kezdjük mindjárt.

— Jó, de előbb tisztázzunk valamit, — mondotta Noémi.

— Mit kell tisztáznunk? — kérdezte csodálkozva Egon.

— No, tudja, hogy Krisztus koporsóját sem őrizték ingyen. Én ugy gondolom, hogy nem fogadhatom el ingyen a maga szolgálatait. Gondolom a szokásos nyelvleckék óráit elfogadhatja tőlem. A francia nyelvleckékért tavaly óránként hat koronát fizettem, hetenként 2 óra, egy hónapban 9 óra, szóval 50—60 koronát havonként.

— Komolyan gondolja ezt árága Noémi, — kérdezte megütözközve Egon.

— A legkomolyabban, — válaszolta Noémi, nem érteve hirtelen a fíu lelkében végbement viharzást.

— Nos, akkor én nem tudok egy szót sem angolul.

— Hogy érti ezt?
— Ugy hogy nem tanítom magát hitvány pénzért. Legszentebb érzelmem megsértése volna ez. Pénzt elfogadni attól...

— Akit szeret, maga mondta.
— Igen pénzt elfogadni, akit az ember szeret, nagyon sötét, nagyon sötét dolog.

Noémi zavarba jött.
— Bocsásson meg, én csak jót akartam.
— Nincs mit megbocsátani drága Noémi, de én nem jóakaratot kérek magától, hanem csak egy szót kérek, egyetlen egy szót...

A kakukos óra hatot ütött.
Noémi közbevágott:
— Hat óra már. Mennem kell.

Noémi hónapokon át tartó ismerettség után sem tudta, hogy tulajdonképpen hogyan is áll a fiuval. — Vonzódott hozzá, de mindannyiszor, mikor megakartta állapítani magában, hogy szereti, az érzések legtitkosabb kamarájából előléptek olyan gondolatok, melyek eltaszították Egontól. Nem volt titok előtte már a fíu származása. — Egon őszinte volt hozzá, nem tudott hazudni és feltárta előtte származásának titkát. Ez is visszariasztólag hatott, de ugyanakkor jelentkezett a leány bensőjében az a vélemény, hogy a fíu jellege, akarata szilárd, mert önérejből felemelkedett és existenciát teremtett magának. Ismerve a fíu küzdelmeit, sajnálta is és szívesen segített volna rajta anyagilag ő, aki atyjától havonta ötszáz koronát kapott ruha és egyéb számláira. De persze ilyesmi szóba sem jöhetett. A fíu korrekt volt és bár sokszor kávé volt az ebédje, de nem engedte magát lealázni. Ha társadalmi pozícióját, származását illetőleg vele egyenrangú lett volna, mindaz a kétség, mely lelkében felvetődött, nem állta volna útját a viszontszerellem boldog kifejlődésének. De így, mentől jobban tételődött a leány, annál inkább belekuszálódott az ellenkező érzelmek és felfogások hínárába.

— Ah, nem való nekem, mit kezdjek vele. Nem való hozzám, gondolta sokszor. Ez az örökös bujkálás, felesleges izgalom teljesen hiabavaló. Vele való házasságra gondolni... ezer akadály... szülei várható ellenkezése... a bizonytalanság... a fíu származása... ah nem...

És mégis mikor közeledett a találkozás órája, a hidegen számító agy, visszavonult, remegő, édes izgalom vett rajta erőt, vágyott, vágyott utánna.

A szíve, a vére már Egóné volt. A komplikált érzelmek ködén át parázslott a szerelem lángja. A szívnek nem lehet parancsolni.

Egyszer ragyogó májusi délutánon sétára indultak a csöndes budai hegyek közzé, megejtette őket a természet varázsa, a fíu megesókolta a leányt és Noémi önfeladten, szenvedélyesen adta vissza a csókot. Csak hosszu pillanatok után, ijedt rebbenéssel eszmélt annak tudatára, hogy bentfelejtette magát a fíu karjai között, aki csókolta a szemét, az ajkát, a haját.

Egon lázasán sugta a fíulebe:

— Noémi, csak egy szót!

— Szeretlek, — suttogta a leány.

De másnap reggel már ingerülten gondolt vissza az előző napi jelenetre és magában szigorúan állapította meg, hogy ilyesmi nem való egy nagyuri leányhoz. Amikor leszállt az alkony, ismét megváltozott a felfogása és önmaga előtt is bevallotta, hogy szereti Egont. Elmerengett a jövőn. Mi is most a szituáció körülötte. Legkomolyabb udvarlója Andor. Atyja már célzásokat tett rá, hogy komolyan számba lehet venni Andort. A gazdag gyáros fia, szimpla, de rokonszenves egyéniség, „hát miért ne” — mondogatta félmondatokban sokszor atyja. De ő nem érez iránta legesekélyebb vonzalmat sem. Nincs különösebb kifogása ellene, csinos, előzékeny, de hiába, nem tud felmelegedni iránta.

(Folytatása következik.)

lizmus valósággal mesterségesen gyártja az akadályokat ennek a kulturális szervezkedésnek az útjában. Megnehezítik egyes városokban nemcsak a Nyugat felolvasó ünnepélyeit, üléseit, de még a nőegyletek, jótékony intézmények keretében tartandó estélyek, matiné engedélyezését is.

Holott a segítségükre méltán számíthatnánk, de ehelyett csak akadályokat találunk. Maguk a polgárok és a kulturális intézmények azzal foglalkoznak, hogy a szellemileg elszegényedett közönséget minél gyakrabban és minél intenzívebben tömöríthessék egyes előadásokra, kulturális megmozdulásokra. De egy-egy ilyen előadásnak, kulturális megmozdulásnak annyi akadály van magával a terem szerzésével, vigalmi adókkal, rendőri engedélyekkel és más effélével, hogy méltán mehet el a kedvük a rendezéstől.

Csodálatos, hogy ezeket a panaszokat mindenütt és mindenütt egyformán lehet hallani...

— A Nyugat új programjában első helyen áll éppen ennek a kérdésnek a tisztázása.

El akarunk járni illetékes helyeken, hogy a jövőben a közönség érdekeit szolgáló előadások, kulturális megmozdulások, estélyek, ülések és matiné tartásánál a hatóságok nemhogy akadályokat gördítsenek, de egyenesen előmozdítsák ezeknek a szükséges és kulturális szempontból feltétlenül határos estélyek, üléseknek, matinéknak a tartását.

A hatóságok előmozdítói legyenek ezeknek a kulturális törekvéseknek. A vidéki irodalommal és a vidéki frókkal szemben milyen álláspontot foglal el a Nyugat? — adom fel a másik kérdést.

— Minden fellelhető, fiatal író a miénk. Mindenkit szívesen látunk és ha tehetséget látunk bennük, mi segítjük a kibontakozásban.

Pl. most van kibontakozás előtt három eddig névtelen fiatal írónk, akik befutottnak tekinthetők most már. Neveket nem mondok, de a legközelebbi szám már meg'epetéseket tartogat, mi-ből mindenki láthatja, hogy a mi célunk a magyar tehetségek felkutatása és felemelése...

— Hogyan kíván a Nyugat kapcsolatot teremteni az olvasó közönséggel?

— Eddig igen kevés előfizetője volt a Nyugatnak, helyesebben a Fenyő Miksa szavaival élve: quae non sunt, vagyis nem voltak. Ez azonban csak azt jelenti, hogy kevés volt az előfizetők száma, mert inkább példányonként vették. Mi most egyenesen a közönségre és az előfizetőkre építünk. Hála Istennek már is olyan eredményekkel dicsekedhetünk, amire számítani se mertünk. Napról-napra növekedik az előfizetők száma. A régi közönségünk is egészében megmaradt. Nagy örömmel állapítom meg, hogy az egész egyetemes magyar közönség jelenleg az előfizetőink táborában. Ez pedig igen-igen megsegíti a mi munkánkat, mert egységesnek kell lennie a közönségnek is, a mi munkásságunknak is.

— Más oldalról pedig híve vagyok a decentralizáló irodalomnak is, még pedig száz százalékig. Ne szíjon fel mindent a főváros, mely úgy se tud elbirni minden-nel ma már.

Legyen meg a vidékek irodalmi élete és munkássága is, amire föltétlenül szüksége van az egyetemes magyar irodalomnak. Pl. el se tudom képzelni ma már az erdélyi magyar irodalom elsenyvedését, vagy p'áne megszűnését. Ezekre szükség van, mint a levegőre, mint a darab kenyérre. Föltétlenül és minden körülmények között meg kell lennie a decentralizációnak a magyar irodalomban.

— Az erdélyiekkel nincs valami terve?

— Azokra most haragszom. Nem küldenek kéziratokat, pedig már értesítettem őket. Ugy látszik, hogy a Helikon erősen áll. Sokra becsülöm a munkáikat, igen sok érték van ma már Erdélyben. Különben éppen a most folytatatosan jövő regényemmel kapcsolatban, mi a Nyugatban jön, a Nagy fejedelem.

rövidesen lemegyek Erdélybe egészen Brassóig, de valószínűleg Bukarestig lemegyek...

— A most folyó fejedelmi vitához mit szól, mester?

— Nem szólhatok semmit, mert egyik könyvet se olvastam még. Nem is olvasom el, míg el nem készült nagy regényem, a Nagy fejedelem, mely éppen Bethlen Gáborról szól. Aztán majd meglátom, hogy kinek van igaza...

— Egy autogramot kérhetek a cikk végére?

— Ejnye, ezt már illene tudni, hogy én soha se adok aláírást.

Fogadalom. Ez a különbség köztem és Ady Endre között. Az én autogramom

nem szerepel, vagy legalább is igen ritka, míg az Adyó nagy számban forgott és forog, de azokat se ő írta, hanem nagyrészt a titkára, hogy később a filológusok vitatkozzanak fölőtte, hogy melyik hát a valódi, sajátkezű aláírása...

Aztán megígérem, hogy elküldöm a cikket alkalomadtán a címére.

— Csak ne igérd, öcsém, hiszen legalább ezer esetben ígérték már meg, de soha se küldték el. Nem, nem, ne ígérj semmit, nem is számítok rá. És én mégis megígértem, hogy mégis elküldöm, már csak azért is, hogy ezer-egyetik esetben valóban beváltsam a sok-sok ígéretet...

Aztán szé'es válla, mosolygós arca eltűnik az emberáradatban. Egy darabig eltűnök a magyar nagyság diadalmas előretörésének egyik legszebb példáján. Kint szakad az eső a mord, mocskos tavaszi fellegekből. És mégis olyan szép most egy pillanatra ez a csapásos, nehéz, kegyetlen magyar élet, hogy jól esik hordozni az igáját...

Szalacsy R. Imre.

Páratlan sikerrel zajlott le az ujságírók Görbe Éjszakája

Óriási közönség nézte végig a műsort és táncolta végig az éjszakát. — Kornély Máriát választották meg Miss Debrecenné. — Reflektorok fénye, színes sapkák öze és a jelmezek tömeges világvárosi hangulatot varázsolt a terembe.

Vasárnapról hétfőre virradó éjszaka zajlott le az Arany Bika disztermeben a debreceni ujságírók farsangi Görbe Éjszakája. Ennek a mulatságnak már tradíciója van Debrecenben és ennél fogva a siker nem maradhatott el. Erre az éjszákára óriási közönség töltötte meg a disztermet, melynek soraiban képviselve volt az ujságírók közönség minden rétege s valóban az ujságírók báljává avatta ezt a nagyszabású mulatságot.

Este 8 óra felé már gyülekezni kezdett a közönség. A diszterembe özönlő tömeg képét színesen tarkították az egyrelemásra érkező jelmezek. Lassanként teljesen megtelt a Bika diszterme. A közönség soraiban ott láttuk dr. Várgy István polgármestert, dr. Vargha Elemér polgármesterhelyettest, Zöld József főjegyzőt, Ságy Lajos rendőrfőtanácsost, dr. Hegedűs Jenő kamarai alelnököt, Gál Samu HEV igazgatót, dr. Hutiray József, dr. Radó Vilmos, dr. Berényi István, dr. Berencsy Zoltán tisztifőorvosokat, Kardoss Géza színgazgatót és még sok más előkelőséget, de ezeken kívül is igen sok ismert ügyvédet, orvost, kereskedőt, iparost és rengeteg főiskolai hallgatót.

A mulatság nagyszerű műsorral vette kezdetét. Bevezetésül Misogáné Barna Anci lejtett Erdődy Kálmánnal egy pompás táncot, tomboló tapsot aratva. Persze, hogy ráadást kellett adniuk. Elek Anci és Barna Ilonka gyönyörű balettel táncoltak, a közönség nagy tetszésétől kísérve. Krompachy István és K. Voith Ilonka operabékesnő operáriákat énekeltek, a tőlük megszokott művészettel, kiforrott énektechnikával. A közönség alig akarta őket leengedni a pódiumról. A műsor egyik fénypontja volt Erkel Gaby énekes jelenete a Volga-bárból, a mellyel a nagyszerű primadonna tanujelét adta páratlan tehetségé-

nek. De nem kisebb sikere volt Misogáné és Sugár táncoktatójának, a melyre szintén ráadást kellett adniuk. Nagy várakozás előzte meg a budapesti művészek szereplését és ők a várakozásnak meg is feleltek. Perenczy Károly, az országos híri komikus egy Petőfi-paródiát, egy énekszámot adott elő, az ő kivételes művészetével, míg konferálását viharos derűtség kísérte. Somogyi Nusi pedig énekelte és táncolt, temperamentumával s rutinjával mintegy előkészítve a tánchoz a hangulatot.

A műsor lezajlása után kezdetét vette a jelmezverseny. Közel száz jelmez vonult fel, hosszú sorban, a közönség soraiba között, élénk tetszésnyilvánításoktól kísérve. Elősorolni lehetetlen az ötletesebbnél ötletesebb jelmezeket: voltak ott cigányleányok, bajadérok, angyalok és ördögök, fegyverek, kegyencek és rengeteg más, pompás maszk. Különös derűtséget keltett a halál megszemélyesítője, aki fehér lepélben, kaszával a kezében és fényt lövellő szemekkel mászkált a teremben.

A jelmezverseny eredménye a következő:

I. díjat nyerte Povázsay Béláné, denevér jelmezzel.

II. díjat nyerte Szabó Ilonka, cigányleány jelmezzel.

III. díjat, a Hazai Rum és Likörgyár által ajándékozott üveg likórt nyerte Kerekes Imre, halál jelmezzel.

A jelmezverseny lezajlása után kezdetét vette a tánc. A pódiumra három óriási: kék, zöld és piros reflektor volt felszerelve és elsötétített teremben, csupán ezeknek a fénye mellett folyt a tánc. Csakhamar mindenkinek fején ott diszelegtek a kis színes sapkák, a termet konfetti borította és szerpentin hálóza össze a hölgyeket. Világvárosi lokálok képét nyújtotta a terem, amelyben

több száz pár táncolt, színes és hangulatos tömeggé olvadva, a reflektorok misztikus fényébe burkolva. A zenét két zenekar: Rácz Károly cigány-bandája és az UFA zenekar szolgáltatta. Külön elismerést érdemel György Mihály karnagy, aki ug ydirigensi, mint zenészi minőségében, zenekarával együtt, első-rangu tánczenét szolgáltattott.

Élénk élet uralkodott a folyosókon is, ahol nagy tolongás volt a zsákhanmacskás sátor és a juxbazár körül, de sokan keresték fel a jó-sátorokat is. Általában úgy a terem, mint a kőfolyosók és a szomszédos kisterem, közönséggel volt tele.

A mulatság egyik legizgalmasabb fejezetét képezte a szépségverseny, amelyet óriási érdeklődés kísérte. Ez a verseny éjjelkor vette kezdetét és egy fél óra múlva már az egész közönség az első eredményt hirdető plakátok körül tolongott. Minden tíz percben új eredményt hirdettek a rendezőség és mindig más vezetőtt. Sokáig Varga Irén volt az első, azután Kiss Ilus nyomult előre, hogy azután Nagy Matildnak adja át a helyet. De azután működésbe léptek a szintársulat primadonnáit favorizáló csoportok, úgy, hogy csakhamar Erkel Gaby, majd Tihanyi Jutka került fel a szép névsor élére. Az izgalom az utolsó percekben tetőfokra hágott; itt már Erkel Gaby és Kornély Mária között folyt végkimerülésig a harc, míg végre fél-negykor, tíz másodperccel a szavazás lezárása előtt, száz frissen érkezett szavazót eldöntötte az eredményt. A szépségverseny részletes eredménye a következő:

I. Kornély Mária 3055 szavazattal. (A primadonna ezüstcsipkés selyemruhát viselt, ezüst fejdísszel.)

II. Erkel Gaby 2998 szavazattal. (Ezüst gyöngy-ruha, ezüst fejdíszszel.)

III. Király Margit 2501 szavazattal. (Rózsaszínű túll-ruha.)

IV. Kiss Ilus 2144 szavazattal. (Fekete túll-aj, fehér selyem derékkal.)

V. Nagy Matild 1942 szavazattal. (Rózsaszín selyemruha.)

VI. Tihanyi Jutka 1902 szavazattal.

VII. Varga Irén 1709 szavazattal. A választás eredményének kihirdetését óriási éljenzés kísérte. Majd Kornély Máriát egy gyönyörű aranykoronával — a rendezőség felkérésére — Sugár Misi Miss Debrecenné koronázta. Ezt követően a művész-szobában vitéz Kolozsváry Borcsa Mihály főszerkesztő a szépségverseny három első nyerteséhez szép beszédet intézett, amelyben az ujságírók üdvözlését tolmácsolta, majd a nyerteseket a Liener fotószalon lefényképezte.

A szépségverseny lezajlása után újult erővel folytatta a közönség a táncot. Konfetti- s szerpentin-csata, röpöködő hólabdák és léggömbök özőnében reggelit mulatott a Görbe Éjszakán a közönség.

Az ujságírók Görbe Éjszakája felejthetetlen emléket hagyott minden résztvevő lelkében.

Sp. autó- és traktor-olaj,

tiszta könnyűbenzin kiváló minőségben

Magyar Fanto Művek

R.-T.

tisztantuli kirendeltségénél

Ferenc József-ut 42. sz.

Telefon 7-77 és 10-99.

Mindentűt csendben telt el a „vörös vasárnap“

Budapestről jelentik: Lenin halálának ötödik évfordulójára, vasárnapra, a kommunista internacionálé világszerte nagy tüntetéseket szervezett. Ezek azonban elmaradtak még ott is, ahol moszkvai pénzzel tettek előkészületeket a rend megzavarására. A vörös vasárnap előkészületeiről tudomást szerzett Budapest és a külföldi nagyvárosok rendőrsége és a teljes rendőri készület mindenütt lehetetlenné tette a kommunista megmozdulásoknak még a kísérletét is.

A budapesti főkapitányság egész rendőrszemélyzete szombat estétől kezdve készenlétben volt és permanens szolgálatot tartott a főkapitányságon, a kerületi parancsnokságokon és a Mosonyi uccai rendőrlaktanyában.

Kora hajnaltól kezdve kettőzött őrszemek és sűrű kerékpáros meglovas járőrök őrszolgálatot tartottak, de a főváros uccáin sehol sem mutatkozott tüntető csoport; egész napon át példás rend volt Budapest egész területén.

A déli órákban be is vonták a járőrök és őrszemek nagyrésztét, este pedig megszüntették az állandó készenlétet is.

Hasonló jelentések érkeznek a külföldről is. Főképpen Berlinben és Hamburgban tartották attól, hogy a kommunisták engedelmessékednek a moszkvai inszításnak s nagyobb arányú tüntetéseket és zavargásokat robbanhatnak ki. Azonban ezek is el-

maradtak és nem tartották meg Hamburgban az „éhezők felvonulását“ sem.

Bécs polgársága éppen a vörös vasárnapon hatalmas manifesztációban üzenté meg a döntő harcot a szociáldemokraták városi uralma ellen. A fogadalmi templom előtti téren a hazafias önvédelmi szervezetek nagygyűlést tartottak, amelyen a különböző városi és állami üzemek szónokai tiltakoztak a vörös terror ellen, más szónokok pedig megbélyegezték a városi tanácsnak a polgári egzisztenciákat romlásba vívó adópolitikáját.

Viharosan tüntettek a gyűlésen és az azt követő felvonulás során Seitz polgármester ellen, aki a múlt heti jégünnepélyen fedett fővel, ülve hallgatta végig az osztrák himnusz. A gyűlésen és a felvonuláson közel százezer ember vett részt, akik azután a legteljesebb rendben szétoszlottak.

Csupán a Grác mellett levő Egenberg községben került összeütközésre a sor a Heimwehr helyi csoportjának tagjai és a szociálisták között. A Heimwehr két tagját rovergolyók megsebeztek. Ugyan- csak megsebesült a Heimatschutz háro mhive és az ellenpárthoz tartozó négy ember is, a verekedés során.

Ötezer pengős kártérítési pör az elgurult fogsor miatt

A napokban egy, a maga nemében szinte páratlanul álló kereset érkezett a szegedi járásbíróhoz. A keresetben M. I. szegedi lakos arra kéri a járásbíróhoz, hogy kártérítés címén ítéljen meg számára, az egyik szegedi fogorvos terhére ötezer pengőt. A keresetben M. I. részletesen elmondja, miért követel ötezer pengőt a fogorvos-tól.

Eszerint M. I., aki most 36 esztendő, 1927 őszén törvényesen elvált a férjétől és elhatározta, hogy újra férjhez megy. Mielőtt völegény után nézett volna, rendbehozta magát. Felkereste a fogorvost, akivel megcsináltatta fogait. Az orvos fogsort tett a szájába, az ezért járó összeget rendben ki is fizette. Az orvos ekkor megnyugtatta, hogy a fogsor miatt nem kell aggódnia, az olyan tökéletes és modern, hogy a férje nem fogja megtudni, hogy hamis fogai vannak. 1928 őszén M. I. azután megismerkedett egy férfival, aki rövid udvarlás után megkérte a kezét. A nő igent mondott, ugyanekkor elhatározta, hogy a házassággal 1929 teléig várnak, amikor is a völegény fizetésemelést kap.

A völegény 1930 január 1-től kezdve meg is kapta a fizetésemelést, azon-

ban a házasság elmaradt, még pedig — ahogy a menyasszony keresetében elmondja — a fogorvos hibájából. Az történt ugyanis, hogy M. I. január első napjaiban, egy délelőtti etment a városi gőzfürdőbe. Fürdés után, a medence szélén megbotlott, elesett, ugyan- kus jelenetet. Az ismerősök első dolga volt e'mondani a völegénynek a tragikomikus történetet és hozzátették, hogy ugy kellett a fogsort az egyik divány alól előkotorászni. A völegény meglepetéssel fogadta az eseményeket, mert nem tudta, hogy menyasszonyának hamis fogai vannak. Felkereste menyasszonyát és kijelentette, hogy vége mindennek, a házasságból nem lesz semmi.

Igy állott elő az a kár, amelyet a volt menyasszony ötezer pengőre becsül. Az összegben benne van az az összeg is, amennyit a menyasszony egy év a'att a leendő házasságára elköltött és az is, amely a neveltségéért kárpótolja őt. Ajárásbíróság rövidesen ítéletet hoz ebben a fogas pörben.

Borzalmas szerencsétlenség Csapon

Kassa, febr. 3. Borzalmas szerencsétlenség játszódott le Csap községben. Egy Nyitrai nevű mozdonyvezető felesége öt liter benzint vásárolt ruhatisztításra, amelyet a konyhában végzett. Munkaközben egy kipattanó szikrától meggyulladt az asszony ruhája és Nyitrai né mint égő fálya rohant a szobába, ahol leánya pokrócokkal elfojtota a tüzet. Az asszony, amint megmeneült a veszélytől, a konyhában hagyott benzinre gondolt s újból kirohant, hogy azt megmentse, de épen, mire odaért az öltöztető üveg hatalmas detonációval felrobbant. A robbanás ki döntötte a ház egyik falát és összetörte a szomszédházak ablakait is. Nyitrai né súlyos égési sebével kórházba szállították, ahol meghalt. Leányának csodálatos módon sikerült megmenekülnie, a ház azonban teljesen leégett.

Vakmerő lopás a vonaton

Miskolc, febr. 2. A kora délutáni órákban induló miskolc—budapesti gyorsvonat kalauza Miskolc és Mezőnyék között, amikor bement a kalauzkocsiba, meglepődve állapította meg, hogy a kocsibelsőjéből a pénzzárlító vaskazetta — amelyben a kalauzok az utközben kivetett bírságokat és a jegyek árát őrzik, — eltűnt. A lopást nyomban bejelentette a Mezőnyék állomásnak, amely viszont a miskolci rendőrséget értesítette.

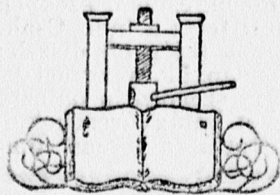
A vonal mentén megindított nyomozás során a vaskazettát a miskolci rendezőpályaudvar közelében nem messze a sinektől sikerült megtalálni a detektíveknek. A kazetta mellett két vasrud volt, amellyel a tolvaj hiába feszegette az egyébként is üres kazettát.

Amint a nyomozás megállapította, a tolvaj, akinek a személyét most még homály fedi, a miskolci pályaudvaron fellopódzott a vesztegélő kalauzkocsiba. Abban a hitben, hogy a kazettában pénz van, a rendezőpályaudvar közelében ki hajította a robogó vonatból a kazettát és maga is utána ugrott. A kazettát nem tudta felfeszíteni — mert valószínűleg elriasztották és az egyébként is értéktelen zsákmányát hátrahagyva elmenekült a vasuti tolvaj, akinek kézrekerítésére folyik a nyomozás.

TISZÁNTULI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R. T.

DEBRECEN, JOZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1. SZAM.

Készíti
a könyvnyomdai
szakmához tartozó összes
nyomtatványokat a legszebb és
legcsinosabb kivitelben
a legolcsóbb árak
mellett.

Báli meghívók és műsorok csinos kivitelben készülnek

Megnyilt Liener Béla fotószaküzlete és amatőr laboratóriuma

Aki a fényképezéssel csak kissé is komolyan foglalkozik, jól tudja, hogy az amatőrnek az a jellemző tulajdonsága: mindig jobbra, szebbre, tökéletesebbre törekedni, úgy a lemezekben és filmekben, mint a kész képekben a legszebb munkát elérni. Természetesen nagyon sok olyan amatőr van, aki nincs abban a helyzetben, hogy saját maga dolgozza ki a felvételeit, hanem rá kell bízni az ugynevezett foto-laboratóriumra.

Ez az oka aztán most annak, hogy a debreceni amatőr fényképezészek nagy örömműjzongással fogadták a Piac utcán megnyílt, fényes, elegáns és mindentekintetben fővárosi nivójú fényképezés szaküzletet, amely olyan laboratóriumot rendezett be, hogy annál különb a fővárosban sincsen.

A tökéletes munka tehát az amatőr fényképezészek számára biztosítva van. De a tökéletes, szép képek előfeltétele is adva van, mert ez a fotószaküzlet melvél

Liener Béla

nyitott meg, megadja a lehetőséget minden amatőrnek arra, hogy még a legrosszabb időben, sőt szobában is a legjobb felvételt eszközölje, amennyiben Liener Bélának sikerült megszerezni a világhírhírű „Ilford” lemezgyár engedélyt az egész Tiszántúltra. Ezzel a lemezzel pedig a legnehezebb körülmények között is teljes biztonsággal dolgozhatik, még a kezdő amatőr is.

Az amatőrök nagyon jól tudják, — hogy nem elég az, hogy csak egyre-rásra fotografáljunk és képeink viszont ne legyenek jók és szépek. Ha már valaki pénzt költ ilyen célra, — akkor azt akarja, hogy kedves emlékeit megörökítse még pedig kifogástalan képekben.

Liener Bélának a főcélja az, hogy az amatőrök szépérzékét fejlessze, a nemes anyagok iránti figyelmüket felkeltse és a tökéletes munka szeretetére szoktassa azokat, akik eddig megelégedtek a kevésbé jó „tömegmunkával” is. Eddig az amatőr teljes bizonytalanságban volt s inkább csak a véletlenre bízta, hogy a felvételei sikerülnek-e? a képek szépek lesznek-e? Most ez az állapot egy csapásra mindenki számára megszűnik, egyrészt azért, mert az „Ilford” gyárnak 26 féle nyersanyaga van és ehhez a lehetőségekhez hozzájárul az a kiválóan felszerelt laboratórium, amely képes a legképzesebb munka előállítására.

Nagyon sok amatőr, kik komolyabb munkát követeltek pénzükéért, eddig a fővárosban dolgoztattak s közülük már eddig is sokan fordultak Liener laboratóriumához, amely teljes mértékben felveszi a versenyt a fővárossal. A nála előállított képek nem kerülnek semmivel sem többre, mint a a pestiek, sőt jelentékenyen olcsóbb árért ugyanolyan tökéletes munkát produkálnak.

Az új üzletnek egyik nagyon szép osztálya a modern képkeretek gyári raktára. Liener maga válogatott össze a gyárból olyan anyagot, amely a legkényesebb izlést is képes kielégíteni és melyről az első pillanathban szembe tűnik, milyen kiváló művészi ízléssel nagy szakértelemmel és a debreceni közönség kívánságának mennyire megfelelően rendezte be a képkeret-üzletet. Nyugodtan fordulhat ide bárki, mert minden képhez az összehatást legjobban elérő és a képnek minden szépségét kidomborító, megfelelő keretet tudnak rendelkezésére bocsátani.

Kétségtelenül bizonyos, hogy az az amatőr, aki egyszer „Ilford” filmre s lemeze dolgozik, vagy „Ilford” pa-

pirokat használ, aki egyetlen egyszer végeztet munkát a Liener laboratóriumban, az nem fog többé sem más anyaggal kísérletezni.

Egy kolozsvári orvos agyonlőtte magát, mert egy kislány megrontásával vádolták

Zsarolási manőver áldozata lett.

A TRAGIKUS VÉGET ÉRT ORVOS MEGHAGYTA, HOGY EJJEL 12 ÓRAKOR TEMESSEK EL.

Kolozsvár, február 2. Tragikus öngyilkosság híre rendítette meg Kolozsvár társadalmát. Dr. Lőrinczi Sándor, a közismert és közkedvelt kolozsvári dermatológus a hajnali órákban feldőlte magát és halva találták meg orvosi rendelőjében. Azok, akik Lőrinczi Sándor doktort közelről ismerték, — rosszat sejtve várták a tegnapi napot. Tudták ugyanis, hogy a talpig becsületes és érzékenylelkű Lőrinczi Sándorról egyik kolozsvári lapban cikk jelent meg, amely azt a vádat hozta nyilvánosságra, hogy erőszakot követett el egy nyolc éves kislányon. Az orvost lelke mélyéig megdöbbentette és felháborította ez a cikk, mert ártatásának tudatában nem is gondolt arra, hogy ilyen ügyvel kapcsolatban pellengetre kerüljön a neve. Ez adta kezébe a haláltokozó fegyvert.

Lőrinczi Sándor doktornak olyan fogalmi voltak a becsületről, hogy nem várhatta be a törvényszéki vizsgálat befejezését. Baráti köre tudta ezt és ezért igyekeztek körülvenni az orvost, nehogy végzetes lépésre szánja magát. A tragikus körülmények összejátszához hozzájárult, hogy Lőrinczi Sándor doktornak

két hét múlva lett volna az esküvője. Érthető tehát, hogy egzisztenciájának és vele együtt családi boldogságának összeomlását látta a nyilvánosságra került hírből.

Amikor a cikk megjelent, egyik kolozsvári ügyvéd, Lőrinczi Sándor dr. közeli barátja, felkereste a megvádolt orvost. Felolvasta a cikket neki, — amelyben a 'ap azt adta elő, hogy egy B. Anna nevű asszony feljelentést tett az ügyészségen erőszak miatt dr. Lőrinczi ellen, mert az orvos — a feljelentés szerint — rendelés órja alatt erőszakot követett volna el nyolc éves kislányán, akit egy számlával küldött hozzá. Lőrinczi doktor a cikk elolvasása után barátjához fordult.

— Hála Istennek bizonyítottákam vannak, hogy egyetlen betű sem igaz ezekből az állításokból.

A rendelésórámban volt St. operatőres és a kislány először hozzament a számlával, ő mondotta, hogy én vagyok a doktor. Összesen egy percig tartózkodott nálam és 260 lejt követelt, amivel állítólag a takarítónőm tartozott volna. Miután nem tudtam a tartozásról, azt feleltem, hogy megkérdelem a dolgot a takarítónőtől. Erre aztán a kislány sírni kezdett, hogy nincs mit enniök. Könyörületből száz lejt adtam neki és beengedtem a következő beteget, St. énekest, aklnek el is mondtam a dolgot. Este megjelent nálam a leány anyja, azt állította, hogy erőszakot követtem el a lányon és pénzt követelt tőlem. Természetesen felháborodva kiutasítottam. Az asszony erre szitkozódva eltávozott és az ajtóban visszaszólt, hogy ez még az életembe fog kerülni.

„NEM BIROM ELVISELNI AZ ALJAS RÁGALMAT!”

— Látod barátom — mondotta Lőrinczi doktor — ezután a cikk után azt kell hinnem, hogy az asszonynak igaza lesz. Nem bírom elviselni azt az aljas rágalmat.

A megdöbbent jóbarát csillapítani próbálta Lőrinczi Sándort, aki nem is mutatta többé megrendültségét, az egész napot nyugodtan töltötte el. Kijelentette, hogy mielőbb megsürgeti az ügy bírósági elintézését. Az ügyészség a mai napra tűzte ki a vizsgálatot és beidézte a feljelentő asszonyt és kislányát, hogy Hosszu törvényszéki orvosszakértő megejttesse a vizsgálatot. Lőrinczi Sándor dr. az estét barátainak társaságában töltötte. A hangulatán meglátszott azonban, hogy a vádoló cikk gyógyíthatatlan sebet ütött rajta. Hajnali négy óráig maradt együtt a társasággal, azután pedig egyik kolozsvári hírlapíróval sétálni indult az éjszakában. Az újságíró, aki nagyon jó ismerte Lőrinczit, rosszat sejtett. Kapacitálta és bizonyította, hogy a dolgot nem kell komolyan venni. Lőrinczi csak fejét rázta és azt felelte, hogy a nyomtatott betű ölni tud. Az újságíró arra kérte az orvost, hogy engedje meg, hogy nála tölthesse az éjszakát. Majd eldúskálának reggelig s ez bizonyára jót fog tenni az orvosnak. Lőrinczi nevetve utasította vissza a baráti ajánlközést és azzal bucsuzolt el a hírlapírótól, hogy még sok dolga van és ezért egyedül akar maradni.

A TRAGÉDIA.

Ez volt Lőrinczi doktor utolsó beszélgetése. Tegnapi reggel, mikor a takarítónő rendes időben kopogtatott, az orvos ajtaját zárva találta és megdöbbenve vette észre, hogy kopogtatására annak dacára sem kap választ, hogy a szomszédos rendelésben ég a villany. Feltörte az ajtót és a házbeliekkel együtt berohant az orvosi rendelésbe. Borzalmas látvány tárult eléjük. A rendelő hatalmas foteljében

átlótt fejjel, holtan találták meg dr. Lőrinczi Sándort. Előtte volt menyasszonyának arcképe, az íróasztalon három lezárt bucsulevél, egy nyitott végrendelet, az asztal melletti kis állványon pedig egy üres peszgőssüveg, amelynek tartalmát az orvos azelőtt fogyasztotta el, mielőtt szembe nézett volna a halállal.

Az öngyilkosság híre futótűzként terjedt el a városban. A lakást csakhamar megtöltötték Lőrinczi doktor jóbarátai és ismerősei, akik kétségbeesett tehetetlenséggel állottak körül az érzékenység mártírjának holttestét. — Draghiciu rendőrigazgatóval és a hatóság képviselőivel együtt érkezett a helyszínre dr. Hosszu törvényszéki orvosszakértő is, aki különben szemé-

lyes barátja volt az öngyilkosnak.

— Megölte magát a szerencsétlen — kiáltotta az orvosszakértő magából kikelve. — Hiszen napnál világosabb volt az ártatlansága, mert a lányon végzett szakértői vizsgálatom kétségbevonhatatlanul bebizonyította, hogy a kislány teljesen érintetlen.

Megérkezett a helyszínre dr. Stanca Dominic, akivel együtt dolgozott hosszú éveken keresztül nemibetegségek és a prostitúció letérése érdekében Lőrinczi doktor.

— Egy ilyen ember, aki egész életében csupa szív és önfeláldozás volt — mondotta könnyes szemekkel Stanca kórházigazgató — nem élhetett egy pillanattal sem így, ha becsülete meg volt támadva. Nagyon, nagyon féltémettől, mert Lőrinczinek legnagyobb kincsé feddhetetlen jóhíre és becsülete volt.

A BUCSULEVELEK.

Ezután már a rendes hatósági vizsgálat szokásos aktusa következett. A hatósági emberek jegyzőkönyvet vettek fel az öngyilkosságról, azután pedig közölték a barátokkal és ismerősökkel, a nyitott végrendelet tartalmát.

Lőrinczi Sándor elsősorban arra kérte a hatóságokat, hogy ne boncolják fel holttestét, hanem szállítsák azt egyenesen a temetőbe. Meghagyta, hogy

a temetése éjjel 12 órakor legyen és ne vegyen azon részt senki.

Ót ezer lejt hagyott arra a célra, — hogy a cigányok játszásk el sirjánál Beethoven gyászindulóját. A barátokból feltört a zokogás a bucsusorok hallatára. Majd egy pillanattal mély csend támadt a szobában. Megérkeztek a temetkezési vállalat emberrel, hogy a holttestet elszállítsák.

Az egvetemi Szent László Kör táncestélye

Nagy érdeklődés mutatkozik a Szent László-kör február 8-iki jótékony célú táncestélye iránt. Az érdeklődőknek a rendezőség a következőket hozza tudomására: A táncestély kezdődik este fél 10 óra kor az Arany Bika kistermében. Személyjegy 2 pengő, Családjegy 5 P, táncosjegy 1 P. Jegyek csak borítékos és számozott meghívó felmutatása mellett válthatók február 3-tól délelőtt 11—12. és délután 5—6 között a bálirodában is. (Bika félemelet 17.) — Meghívók ugyanitt igényelhetők.

KÜLÖN AUTÓBUSZJÁRAT A BERETTYÓJFALUI VÁSÁR ALKALMÁBÓL.

HIRDETMEY.

Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy a folyó hó hatodikán, csütörtökön Berettyóújfaluban megtartandó országos vásár alkalmából ezen a napon Debrecen és Berettyóújfalú között a menetrend szerint közlekedő autóbusszjáratokon kívül, külön autóbusszjáratot is fogunk közlekedtetni.

A külön autóbusszjárat:
Debrecen Bikaszállodától indul 5.30
Debrecen Máv. pályaudvartól i. 5.35
Mikepércsről indul 5.53
Sáránd pályaudvartól indul 5.58
Derecske pályaudvartól indul 6.08
Derecske község-házától indul 6.12
Tépei úttól indul 6.17
Berettyóújfalú Vásártérhez érkezik 6.33 perckor.

Berettyóújfaluból Debrecenbe a külön autóbussz a szükséghez képest fog visszaindulni.

Debreceni Helyi Vasút RT. Üzletigazgatósága.

— „Magyar sors” a címe Szalacsy Rác Imre legújabb könyvének, mely minden könyvkereskedésben kapható.

Kézimunka anyagok

Gobelín, kel'm. perzsa. festve és előhúvva nagy választékban az újonnan nyílt

Kézimunka szaküzletben, Kossuth-utca 2.

SZINHAZ * MOZI * HANGVERSENY

MŰSOR:

Kedden este 8 órákor: Miss Amerika. B bérlet.
Szerdán délután 3 órákor: Bizanc. Ifjúsági előadás.
Szerdán este 8 órákor: Miss Amerika. C bérlet.
Csütörtök délután 3 órákor: Bizanc. Zóna-előadás. Mérsékelt helyárak.
Csütörtök este 8 órákor: Miss Amerika. D bérlet.
Péntek este 8 órákor: Miss Amerika. Bérletsszünet.
Szombat este 8 órákor: A budapesti Royal Orfeum vendégjátéka. Felemelt helyárak!
Vasárnap délután fél 4 órákor: A budapesti Royal Orfeum vendégjátéka. Felemelt helyárak!
Vasárnap este 8 órákor: A budapesti Royal Orfeum vendégjátéka. Felemelt helyárak!
Hétfőn este 8 órákor: A budapesti Royal Orfeum vendégjátéka. Felemelt helyárak! Bérletsszünet.

Városunk leghíresebb ruhafestője és vevőtisztítója. Biró, Bikaudvar (aranyéremekkel kitüntetve).

Ma és minden este a revük revüje

Miss Amerika

kerül színre a színházban.

Szerdán és csütörtökön délután 3 órákor, mérsékelt helyárakkal, ifjúsági és zóna-előadásban, a

Bizanc

Világvárosi szenzáció.

Először a magyar vidéken!!

Newyork, London, Páris, Berlin, Budapest válogatott attrakciói a Csokonai színházban!

Február 8, 9, 10 és 11-én:

A budapesti
Royal Orfeum

teljes művészegyüttesének vendégjátéka.

Zerkovitz Béla igazgató személyes vezetésével egy világvárosi varieté-est minden szenzációja a Csokonai színházban! Olvassa el a falragaszokat! Tekintse meg a fényképeket!!

Az esti előadások 8 órákor kezdődnek.

China vashor

vérzegénység
és étvágytalanságnál kitűnően bevált házi szer.

Félliteres üveg 2.50 P.

Kapható: a készítő

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszertárban,
Színház mellett.

Sodrony ágybetéte

legjobb minőséget készít

Neumann Pórtéria ucca 17

A Miss Amerika revü-operettben, amely nagy sikerrel megy estéről estére a Csokonai színházban, a női szereplők szebbnél szebb toalettjeiben jelennek meg. A gyönyörű toalettnek, ruhák, fejdíszek közül is kiemelkedik Ferenczy Marienn szebbnél szebb ruhái, fejdíszei. — A ruhákat Zeisler Rózsi és Sári, Hatvan ucca 17. szám alatti varrodájában készítették és mindenütt osztatlan elismerést, tetszést váltottak ki.

METEORBAN szerdán: Csak felmenteknek! A vörös tigris. Dráma egy romantikus világból. 7 felvonásban. Patsy Ruth Millerrel és Világvárosi rejtelmek. Regény. San-Francisco alvilágából. 6 felvonásban. Richard Talmadgeval. Előadások: 6 és 8 órákor.

A Miss Amerika szerzője titokban végignézte Debrecenben darabjának előadását és elragadtatással nyilatkozott az előadásról, a szereplőkről

A „Lesz maga juszt is az en yém” szerzője Debrecenben.

Szombaton este a Miss Amerika, látványos, hangulatos revü ment a Csokonai színházban, amelyet pazar kiállításban, nagy siker mellett mutat be estéről-estére a Csokonai színház, telt házak mellett.

Szombaton este az egyik páholyban egy szürke ruhás, szemüveges fiatal ember ült le s először unottan, blazírtan nézte az előadást, majd mindjobban figyelni kezdett és később már önfelédten tapsolt egy-egy ének- vagy táncszám után és a felvonások végén kihajolva tapsolt a szereplőknek. A színészek a függöny előtt köszönték meg az ünneplést és

Eisemann Mihály,
a Miss Amerika szerzője.

Szücs László, a darab egyik kitűnő szereplője, a színház népszerű bonvivánja, mikor az ünneplés tartott, futtában szemügyre vette a közönséget is és egyszer csak felkiált: Akármilyen legyek, ha nem a Miss Amerika zeneszerzője ül az egyik páholyban... Ismerem még Budapestről...

Nagy sürgés-forgás, megindult az érdeklődés, utánjárás és kiderült, hogy igaz volt a felfedezés. Eisemann Mihály, a kiváló zeneszerző, aki a „Lesz maga juszt is az en yém” és „Szeret-e még?” dalaival egyszerre világhírré tett szert, — a Miss Amerika zeneszerzője lejött Debrecenbe s titokban végig akarta nézni az előadást. Azonban a titok nem maradt titok, felfedezték kilétét és a harmadik felvonás után már Sándor Jenő, igazgatóhelyettes kalauzolta vendégszeretőleg.

Este, az előadás után az Arany Bikában vacsorált Eisemann, ahol Kiss Béla is rögtön felismerte és azonnal eljártszotta Eisemann népszerű filmbemutató zeneszerzőjeit. Eisemann Mihály vacsora közben

URÁNIA

TELEFON: 72-51

Ma: fél 5, háromnegyed 7 és 9-kor: hangos műsor:

1. Nagy ária a Zsidónő-ből. (Éneklő Martinelli.)
2. American Furmy. (Hangos jazz-móka.)
3. A REPÜLŐ FLOTTA. (A Metro-gyár 16 felvonásos szinkronizált filmje. Főszereplői: Ramonn Navarro és Auita Page.)

Az előadás megkezdése után a nézőtérre belépni csak szünetben lehet.

Pénztár délelőtt 11-től, délután előadás kezdete előtt egy órával.

szívesen nyilatkozott a Debrecen tudósítójának.

— Tényleg. Titokban jöttem le Debrecenbe és titokban akartam végignézni az előadást. Ami ritkaság egy szerzőnél, pénzért váltottam egy páholyjegyet. Meglepett, mily oleskék itt a színházi helyárak... S azután figyeltem az előadást.

— Öszintén kijelenthetem, hogy az előadás elsőrangú, a vidéken a legjobb és nem marad el a pesti előadástól. Talán a kiállítás ott szebb volt, de a szereplők itt is kiválóak. Különösen Ferenczy Marienn szubrett tetszett nekem. Nagyszerű volt. Elvezet volt nézni bravuros alakítását. Misoga is kiváló színész, szinte utólréhetetlen volt. Nagyon jó Szücs László; őt még Budapestről jól ismerem és értékelem. Ilyen szereplőkre nyugodtan rábízom Budapestben is bármely új darabom szerepeit és meg is lenne a siker. Talán a zenekar az, amely nem egészen maradéktalanul tudja kihozni a jazz-zenét, de hiszen ez nem is jazz-zenekar. Ismétlem, rendkívül meglepett a szép kiállítás, a nagyszerű előadás; örülök, hogy lejöttem és személyesen láthattam az előadást. Legközelebbi operettem, az „Alvinczi huszárok” a Király Színházban kerül színre, körülbelül áprilisban...

Mint értesülünk, Eisemann még egyszer lejön Debrecenbe és nincs kizárva, hogy engedve a felkérésnek, az egyik előadást maga fogja dirigálni.

Fehérnemű és harisnya stoppolás, varrás és himzés

SINGER VARRÓGÉPPEL

A Debreceni Iparos Dalegylet hangversenye

Vasárnap este a Városi Zenekola dísztermébe rendezett és szépen sikerült hangversenyen nagyszámú hallgatóság előtt mutatta be a Debreceni Iparos Dalegylet a legutóbbi évben erősen fejlődött tudását.

A hallgatóság soraiban ott láttuk Sesztina Jenő felsőházi tagot, a kereskedelmi és iparkamara elnökét, ki a Dalegyletnek díszelnöke, dr Radó Rezső kamarai főtitkár, Zelinger Ede kamarai alelnököt, Varjassi Imre ipartestületi elnököt, Bizó Gyulát az iparoskör elnökét és városi, valamint ipari és kereskedő közéletünk számos tagját.

A hangversenyt Erkel nemesen, áhitattal előadott „Himnusz” a nyitotta meg, ezután új jellegűt mutatta be a Dalegylet. Ezután Cherubini üdvözlétével és Pogatschnignak „Dal a dalról” című művével aratott sikert a dalárda.

A hangverseny gazdag műsorán egymást követték a sikeresen előadott számok, különösen nagy tetszést aratott Hegarnak „Halott hadsereg” című műve amelyet ez alkalommal először adott elő az Iparos Dalárda.

Meleg érzéssel adta elő az énekar Horváth Akos: „Almódian szépet” műdalát és „Almgreen bölcsődalát.

Bodnár „Megölték egy kocsist” című balladáját a szünni nem akaró tapsviharra meg kellett ismételnie a Dalárdának. Ebben a számban különösen jól érvényesült idősebb Bodnár Lajos melegen zengő baritonja.

A hangverseny befejezését a Magyar Hiszekegy zsolozsvara szíri hangjai csendültek fel a dalárda tagjainak ajkain.

A nagyszámú közönség élvezetes szép estének emlékeivel hagyta el a Zenede dísztermét.

A vasárnap esti hangverseny egyaránt becsületére válik ugy Bodnár Lajos karmester lelkes tanító és vezető munkájának, mint a dalegyleti tagok szorgalmának és énektudásának.

Az énekkar minden tagja rászolgált a dicséretre és elismerésre, egyenesen lenyűgözött azonban a hallgatóságot az énekkar kitűnő basszistájának Pompola orgona-szerűen bugó hatalmas organuma.

Hálás elismeréssel illeti a Dalegylet ügybuzgó vezetését, különösen Bessenyei Gyula elnök nemes ambícióktól fűtött fáradhatatlan agilitását.

Megindult a forgalom az új uccában

A Déri muzeummal szemben, az ujonnan épülő posta háta megett levő uccában, teljesen megindult a forgalom. Tehát aki a Mester uccai részről az Ingóságközvetítőt hamar meg akarja közelíteni, az az új uccán jöjjön keresztül és rögtön ott találja az Ingóságközvetítő hatalmas, nagy raktárait, ahol féláron, sőt féláron alul a legszebb burtorokat, pl. kandellabereket, mosós és mangorló-gépet, nagyon szép Schunda cimballmokat, régi, kijátszott hegedűk, antik órák, ebédő-és szalonasztalok, lőszormatracok, festmények, varrógépek, székek, hintaszékek, arany-, ezüstékszerek s minden elképzelhető ingóságok kaphatók.

— „Magyar sors” című könyve, — Szalacsy Rácz Imrének minden könyveskereskedésben kapható.

„Szepesség“ Debrecenben

Mikor Gölniebanya város tanácsának megbízásából a bányaváros levéltárát rendeztem, nagyon sok új dokumentum került a kezembe, mely a magyarság és a zipserség érdeksolidaritását tünteti fel. E lapnak a kereteit meghaladná, ha a dokumentumok szám és idő megjelölésével, valamint a pergamentre irt kaligrafikus betűkből valamit is idézzek. Elég, ha azt mondom, hogy az érdeksolidaritást már királyaink az Árpádok korában felismerték s újabb és újabb privilegiumokkal meg erősítették.

Talán minden magyar ember tudja, hogy a háború előtti Magyarország legmegbízhatóbb és öntudatában legmagyarabb nemzetisége a zipszer volt. Ennek a magyarzata az, hogy az Árpádok idejében kifejlődött szellemi és fizikai érdeksolidaritás az idők folyamán kimélyült s a szükségszerűséghez mérten ez a szorosabb kapcsolat meg van a mai napig is.

Mióta a vén Európát kiforgatták sarkaitól, már csak a szükségszerűség hajtja az embereket egymáshoz. Kínzó életreghések marcangolják az emberiséget s a nagy bizonytalanság szédítő irt teremt ember és ember között. És csudálatos, a zipszer még a pokollajtórján is egymásra falál s az utolsó lehelletig görcsösen ragaszkodik életideáljaihoz.

Ez az életideál hozta össze tegnap este a Debrecenben élő szépesi szászokat a Gambrinusban. Csodálatraméltó faj ez s ha mondjuk a déli sarkon két zipszer geologus összetalálkozik, tisztént megalakítják a „Szepességi Egyesületet“. Párisban ezidőszent tizezer magyar él s ott legfeljebb a templomban jönnek össze évenként kétszer, amikor ugyanis egy jelesebb magyar főpap misét celebrál.

A Gambrinusban összegyűlt debreceni szépeségeket dr. Horvay Róbert főrealiskolai h. igazgató üdvözölte.

Ezután dr. Nagy Jenő főgimn. tanár előadást tartott a felvidék és az alföld természeti kapcsolódásairól. Kifejtette, hogy például Debrecenben az utolsó porszemcske is a „Magas Tátrá“-ból való. A költők rajongott virága, az „árvalányhaj“ is hegyi növény. Pedig hát sokan azt gondolják, hogy ez speciálisan alföldi termék. Az állatvilágból felemlítette a sasokat, a vaddisznókat, a farkasokat stb., melyek éppen úgy vándoroltak a hegyvidékről az alföldre, mint például a horfobágyi erika, mely szintén felvidéki eredetű.

Magas nivóju előadását viharos taps követte.

Ezután Fux Antalné Reményik Sándor költészetéről olvasott fel egy mélyérzésű tanulmányt. Tustler Jolán alapos rutinorozottsággal Reményik és Végvári verseket szavalt.

Az összejövetelen megjelentek: dr. Horvay Róbert igazgató, családijával. Fux Antal tanár, nejevel. Szeremley Béla tanár. Jakucs István tanár, családijával. Lépes Győző ezredes, Kiszely Árpád igazgató családijával. Adriányi Kornél igazgató. Ganovszky Lajos, dr. Friedrich Béla máv. felügyelő. Pollner János erdőmérnök. Antalfy József könyvkereskedő, özv. Tóth Kálmáné leányával, dr. Tustler Ignác leányával. Gál György igazgató családijával és még számos szépeségi.

A jól sikerült szépeségi összejövetel késő órákban ért véget.

Vollan István.

Egyedül akart a legszebb lenni

Bukarestből jelentik: Szörnyű vitriolos dráma történt a napokban Bukarestben. Egy gyönyörű 22 éves táncosnő, akit Ileana Marcunak hívnak, vitriollal leöntötte ikertestvére arcát. A leöntött ikertestvér a csalódásig hasonlított a másikra. A bukaresti mulatókban a román Dolly Sistersnek nevezték a két fiatal táncosnőt. A vitriolos merénylet elkövetése után nyomokban elfogták Ileana Marcut. Elmondta, hogy azért öntötte le ikertestvére arcát a maró folyadékkal, mert nem akarta, hogy a lány annyira hasonlítson hozzá.

— Aljas módon viselkedett velem

szenben a nővérem — mondta a rendőrségen a szép táncosnő. — Felhasználtam a gyönyörűségemet és elűtöttem a kezemről egy gazdag udvarlóm.

— En hódítottam meg ezt a gazdag embert. Nővérem egyszer csak szemérmellenül beállította hozzám az én ruháimban. Az udvarló összetévesztette velem. Ettől kezdve csak övele foglalkozott. Ez már a második eset, hogy ilyen tesz velem.

Vallomása végén cinikusan jegyezte meg a gyönyörű táncosnő:

— Most majd legalább nem fognak összetéveszteni bennünket.

A „Drezdai vonós- négyes“ hangversenye

A kamarazene valóban intimus szórakozás, ami csak akkor válik teljessé, ha a művészeknek sikerül felidézni azt a hangulatot, amelyben a művek születtek. A vonósquartett négy egytónusú hangszerrel félreérthetetlenül hangsúlyozza, hogy az alkotó művész legaldottabb ihletőrái öntődtek formákba. Ebben a műfajban adja a muzikus legjobban önmagát. Aki igazán hozzá akar férni a zene legbensőbb mondanivalóihoz: az kamarazene hallgasson. A nagy zenekari művek az emberiség problémáit tárgyalják, a kamarazene — vele a vonós négyes legkiváltképpen — az emberi lélek ezerarcát tükrözi. Ujjongását, vagy szorongó halálfelelmét; olyan örömet, ami csak neki örm és olyan bánatát, ami csak örmagának bánat. Az alkotó zseni nagysága aztán úgy szólal meg, hogy sok ember rokonérzéseit vetíti valóságá. Igazi vonós négyest csak a nagyok tudnak írni és ma is csak a nagyok tudnak írni. Ez a rendkívül érzékeny műfaj nem tűr meg féltékenységű alkotókat és megköveteli az előadóktól is, hogy stílusban, fel fogásban, megérzésben, modorban teljesen művészek és teljesen egyek legyenek.

A drezdaiak ebből a szempontból sokáig emlékeztettek a világhírű magyar Waldbauer—Kerpely quartettre és gyakran még részletekben is sikeresen állták az összehasonlítást.

A négy művész — Gustav Fritzsche (I. hegedű), Fritz Schneider (II. hegedű), Hans Riphan (viola), Alexander Krapholler (cello) — kiváló mestere hangszerének. Tónustartásuk elsőrangú, összjátékuk, együttérzésük az interpretálásnak igen magas fokát érte el.

Nagyon gondosan, szinte szigorúan bánnak a formákkal, de benső megértést, melegséget szönek az erőlyesen vezetett motívumokba, úgy azonban, hogy — ha kell — azok finomságban, lágyágban sem veszítenek.

A gondosság különben ebben a műfajban olyan erény, amelyet nem lehet eléggé dicsérni és a drezdaiak ezt illetőleg a legnagyobb dicséretet is megérdemlik.

Színekben csodálatraméltó produkáltak. Pianoik finomak és egyenletes intenzitásúak, fortéik erőttől és élettől duzzadóak: szóval az igazi vonós négyes-muzsika meghatározóit foglalják magukban.

Az est hangulata különben igen bensőséges volt és ez eleget mond a kitűnő vonós négyes társaságról. Különösen szép volt a Schubert-quartett, amelyben a négy művész önmagát játszotta ki nagyon sok őszinte elmélyüléssel és szinte áhítatos értelmezéssel.

Egy nagyon szép Haydn-quartett (op. 64.) nyitotta meg műsorukat s utána Schubert d-moll vonós négyesének hangjaiba feledkezünk. Csajkovszky bravuros D-dur quartettje volt az utolsó szám, amelynek Andante cantabile tételét ritkán hallott művészettel szólaltatták meg.

A siker forró és őszinte volt, mert az este igazi gyönyörűséget szerzett a kamarazene híveinek és a közönség hálásan, sok tussal köszönte meg az értékes és szép produkciót.

(Szyk)

Az Iparos Ifjuság Onképző Körének kulturdélutánja

A Debreceni Iparos Ifjuság Onképzőköre ritkán látott siker jegyében tartotta meg vasárnapi kulturdélutánját az Iparoskör dísztermében. Dr. Ferenczy Gyula egyetemi tanár, „Krisztus és a munka“ címmel tartotta meg lebilincselően érdekes előadást Beszél az ó-görögök művészeti tökéletességéről, magas kultúrájukról, amelyet a fellépő erkölestelenség romokba döntött. A dolgozónő, a hű feleség rabszolga volt, de a hetérák a könnyelmű nők vígan éltek és társaságukat keresték még az államférfiak és tudósok is. És jött a Krisztus, aki elhozta a munka szentségét. De kétezer évre rá, most a mai európai civilizáció is fenyegeti az összeomlás. — Krisztus megtadása, az öldöklő háborura való készülődés, az aggasztóan fellépő munkakerülés alapján ingatja meg az Európai kultúrát. És mi lehet a biztosítéka annak, hogy nem ismétlődik meg az ó-görög civilizáció összeomlása most európai viszonylatban? Biztosíték csak Krisztus és a munka harmóniája lehet.

Az értékes előadást lelkes ováció fogadta, utána Fenyő Erzsébet rendkívül fejlett szavalt készséggel modern verseket adott elő, melyet a hálás közönség meleg tussal fogadott. Bessenyei Bözsike „Magyar Rapzódia“ előadó zongorajátékával szerzett kellemes meglepetést a játékaért őszintén ünneplő közönségének. — Ezután Baja Mihály költőpap — akit az előadói asztalhoz való érkezésekor a tisztelői lelkes ünneplésben részesítettek, — legújabb verseiből tartott felolvasást, amelyek osztatlan tetszést arattak. Gombos Bözsike teljes kiforrott és különlegesen finom, mély érzéssel átítatott hangjával műdalokat adott elő, melyeknek pompás szépsége mindenkit elragadott. Klinger Jenő, a szavalt művészetének minden előhozható eszközével, temperamentumának feltétlen előnyös lendületével Ady és más ismeretlen nevű költők verseiből adott elő, természetesen óriási siker mellett.

Szücs László, a Csokonai Színház nagytehetségű énekes honvivánjának szereplését általános várakozás előzte meg. Ez az érdeklődés indokolt volt,

mert Szücs László a legszebb operáriákkal, kultúrált hangjának minden szépségével váltotta be a hozzáfűzött várakozást. A gyönyörködtető ének számokat nagy tapsviharral köszönte meg a közönség. Szücs Lászlónak, — kit az előadás végeztével az autogram kérők valóságos megstromoltak határozottan nagy sikere volt. — Az egyes műsor-számokat Forray István zenetanár kísérte zongorán, a töle megszokott művészettel.

(Szamos).

PRIMO DE RIVERA ELHAGYTA A SPANYOL FŐVÁROST.

Madrid, január 3. Primo de Rivera ma elhagyta Madridot és Yerezhbe, — szülővárosába utazott.

A MAGÁNALKALMAZOTTAK BIZTOSÍTÓ INTÉZETE MEG- VÁLASZTOTTA ÚJ IGAZGATÓ SÁGÁT.

Budapesten a Kereskedelmi és Ipar-kamarában vasárnap tartotta alakuló közgyűlést a Magánalkalmazottak Biztosító Intézete Zsembery István elnöklésével. Napirend előtt Deutsch J. törvényhatósági bizottsági tag, a demokratikus blokk deklarációját terjesztette elő, melyhez a nemzeti blokk nevében dr. Cselényi Pál csatlakozott.

A munkaadók nevében Belopotocky Kálmán szólalt fel, kifogásolva a pénztár jelenlegi adminisztrációját. A napirend során a közgyűlés izgalmas fel-szólalások után a napi táppénzt egy pengő 65 fillérrel leszállította. Ezután a közgyűlés megválasztotta az új igazgatóságot.

Az igazgatóság tagjai lettek: Munkaadói részről: Kende Tódor, Engel Ármán, Szegő Pál, Dálnoki-Kovács J., Lajta Rezső, Kresz Károly, Eppinger Károly, Kálmán Andor, Tóth Gábor. Belopotocky Kálmán, Fröhvirt Mátyás, dr. Horváth Sándor és Girardi Tibor, — a munkavállalók részéről: Kertész Miklós, Deutsch Jenő, dr. Kreutzer Lipót, Baján Gyula, Gyuricza Gyula, Kéthly Anna, Rényi Izsó, Pollák Ferenc, Kosánszky Sándor és Gáspár Árpád, — a Nemzeti Blokk részéről pedig: dr. Cselényi Pál, Kedvessy György, Gally Árpád és dr. Pi-rovits Lajos.

A Demokratikus Blokk tehát tíz, a Nemzeti Blokk négy igazgatósági helyet kapott.

A SÁRRÉTVÁRI EGYHÁZ ÉLETÉBŐL.

Meg nem lankadó buzgalommal folyik a megkezdett munka a sárrét-udvari egyházban. Nagy vonásokban, röviden adjuk itt a jelentősebb eseményeket az elmúlt év történéseiből. A református énekkar 55 éves jubileumát ünnepelte. Napközi otthonban százánál több szegény gyermek nyer ellátást. Segélytankönyvek osztattak ki. Karácsonyi felruházási szeretetmunka sem maradt el. Anyák napja, biblia vasárnap, vallásos estélyek megtartottak. Leány- és ifjúsági egyesület, énekkar rendezésében műsoros, meleg családias jellegű szeretet vendégségek rendeződtek. Vallásos iratok ajándékképpen osztattak szét a vasárnapi iskolások között. Esküvőkor minden egyleti tag bibliát kapott emlékül. Templom renoválására száz métermázsza tengerit gyűjtöttek össze a presbyterek. Az utóbbi hét év alatt harminc vendégelkész hirdette az Isten igéjét. Isten dicsőségére Ur-asztali kelyhet adományozott egy buzgó egyháztag. Az egyházépítő munkában Nagy Ferenc lelkes vezetésével résztvesznek a lelkes felesége Kovács Julia, Szabó Sándor segédlelkész és a tanítói kar, Vida György igazgató tanítóval az élőkön.

Igen szép siker mellett zajlott le a 83. sz. Bethlen Kata leánycserkész csapat műsoros estélye

Dr Szondy György mondott értékes ünnepl beszédet az estélyen.

Vasárnap délután 6 órakor igen szép számu közönség töltötte meg a Széchenyi-utcai Mansz.-ház dísztermét, mikor is a 83. számú Bethlen Kata leánycserkész csapat tartotta meg szép összeállítású műsoros estélyét. Igen sokan jelentek meg a szülők közül is, hogy ezen az izig-vérig cserkész ünnepélyen lássák gyermekeik lélek nemesítő cserkész munkáját.

Az Iparostanoné iskola Hubay zenekara játszotta el első számú Leány-cserkész indulót, Bordeny tanár karnagy vezetése alatt. Ez az egészen új alakulat zenekara egyre szebb és szebb fejlődést mutat, s föltétlen eredményes jövőt jósolhatunk lelkes munkáságuknak.

Kovács Juliska tanítónő, a csapat közkedvelt vezetője rövid, de magvas gondolatokban gazdag szép megnyitó beszéddel üdvözölte a megjelenteket, kérve a támogatást a jövőben is a csapatával szemben.

Szücs Etelke leánycserkész Gárdonyi Géza bájos versét, a Leány tavaszát adta elő értékes előadó készséggel, kidomborítván a vers minden szépségét.

Dr Szondy György leánygimnáziumi tanár mondotta el aztán értékes, szép beszédét. A cél és az út címen tartotta meg beszédét, melyet a kiváló előadó derűvel, színnel, érdekes epizódokkal, szellemes megjegyzésekkel olyan virtuózzal mondta el, hogy méltán aratott őszinte, nagy sikert. — Szondy

György nemesak a szavak válogató előadója, hanem a gondolatok mesteri interpretálója is, aki a szülőkön keresztül is a gyermek lélek ezer bogyó titkait, szépségeit és soha el nem muló bájjait tudja érzékeltetni szavaival. A mindvégig érdekes, színes előadás végén melegen ünnepelték a megjelentek és cserkészek a neves előadót.

A Hubay zenekar magyar dalokat játszott olyan sikerrel, hogy meg kellett ismételnie ezt a számot.

A Szünet után egy rövid egyfelvonásosban csillogtatták meg tudásuk, felkészültségük és műkedvelő művészetük javát Kovács J. az igazgatónő szerepében, Király V. Székely I. Herczeg E. Tarsoly E., Kovács A., Kiss A., Szalay — A darab előadása osztatlan siker jegyében zajlott le, ami a szereplők szép munkáját dicséri.

Pető Margit és Márton Erzsike olyan sikerrel adtak elő irredenta nótákat, hogy ismétlést is kellett csinálniuk. Székely Kató „Üzenek a magyar harangok” című melodramát szavalta elő a tökéletes előadó készséggel, átérzéssel, míg a precíz zongorakíséretet David Margitka látta el. Biró Ida, Pető Margit pedig a magyar táncukkal arattak igen meleg és szép sikert.

Király Vilma lelkes záróbeszéddel zárta be a szép ünnepélyt és az egyes számokat is ő konferálta be ügyesen.

A régi debreceni céhek élete

Dr. Bartha Károly tanítóképzőintézet tanár előadása a Csapó uceai egyház-rész köznevelődési estjén.

A Csapó uceai egyházzsér harmadik köznevelődési estjén, dr. Bartha Károly, a református tanítóképző intézet tanára tartott nívós előadást, vasárnap este, az egyházzsér, Szapannos u. székházában.

A kiváló előadó a régi debreceni céhek életéről adott mindvégig lebilincselő ismertetőt, érdekes korrajzi háttérrel a régi Debrecenről. A mai magyar ipar, a céhszervezés patriarchális berendezésének melegágyából nőtt ki. Ma már ennek a korának csupán dokumentumait őrizi a múzeum, de a dokumentumnak ma is tiszteletet és megállást parancsolók. Történelmi fény patinája ragyogtatja itt vissza több mint félezer esztendő távolból a debreceni ipar életének dicsőséges kezdeti stádiumát, mely a céhszervezés életében kulminált.

A debreceni céhek a XIV. század elején alakultak. A céhek törvénykor mányozta élen a céhmester állott. A céhtörvényei, mint alapszabályai és működési tervük a derék egyesülteknek: a céhkeretbe voltak lefektetve. Ezek szabályozták a tagoknak úgy szakmai, mint erkölcsi életét. — Ezek tették kötelezővé a „vádorvet”, ami megfelelt a mai tanulmányút fogalmának és lényege abban állott, — hogy a felszabadított ifjú elindult a városból s munkakönyvével bebarangolta fél Európát, — nem ritka esetben. Mikor hazajött, rendszerint meg-nősült, mert a céh szabályai, Isten parancsolatjára hivatkozva, ezt is előírták. Általában a céhtörvény a magán élet legapróbb jelenségeire, például a vendégszeretere, erkölcsös életre vonatkozólag is határozott utasításokat nyújtott a céhtagoknak. Ez a

szigorú és mégis családis rendszer tette lehetővé a helyi iparnak akkori nagy virágzását.

Ezután a kiváló előadó magyarzatai során rátért a céhek országos jelentőségére. Első céhek a timárok, vargák és a napjainkban már kipusztulóban levő népes, izig-vérig debreceni iparág képviselői: a szűrszabók voltak, majd jöttek a gubások, mésszárosok és szapannosok. A XVI-ik században közel husz céhtársulat működött Debrecenben. A XVI. és XVIII. század közötti korszak a céhek életének teljes kifejlődése szempontjából dominál. Ekkor már minden mai ipar csaknem teljes számmal képviselve volt a debreceni céhek életében. Híres iparosok egész seregét termelte ki ez a korszak.

Előadása végén az előadó útalt arra hogy a céh bensőséges, tiszta szellemre tette naggyá a debreceni ipart. Ha e szellem bizonyos mértékben ki is veszett a XX-ik század levegőjében, vissza kell állítanunk azt, mert ezt kívánja az ipari élet jövője.

Dr. Bartha Károly kiváló, mindvégig élvezetes színes fejtegetéseit nagy tetszéssel honorálta a közönség. Nyitányként és zárószámmal az egyházzsér énekkara énekelt.

(Parvus).

Weisz kelmefestő
Arany János-u. 7.
fest, tisztít.
Gyászruhákat 24 óra
alatt festek.

Fiatalabb korában

(Népdal től apóról.)

Fiatalabb korában... valamikor régen...
Akadt annyi babája — mint csillag az égen,
— Szőke, barna, fiatal (nem is öregecske),
De mióta öreg lett — nem akad már egysel!

Most is roszbán sántikál: „fenelegénykedne”...
Barna kislány ablakán be-be tekintgetne,
Viszonzatlan szerelem — öreg ember átka,
Napról-napra makacsabb — mint a téli nátha!

Settenkedik, dudorász, fiatalos kedvvel...
Jégvirágot hinteget minden kora reggel,
Csiszog-csoszog, hunyorgat, bizakodik: „hátha”
„Jégvirágos ablakát, kinyitná a lányka!”

Jobb, ha oldja kerekét, szedi sátorfáját...
— Az a kislány odabenn — várja a babáját —
Tavasza az ő babája — nem elfogja termét...
Jaj magának télapó — régen befellegzett!

(Debrecen, 1930.)

TURCHÁNYI LAJOS.

Móricz Zsigmond előadása Debrecenben

A Magyar Református Diákok Soli Deo Gloria Szövetsége f. hó 2-án tartotta irodalmi és művészestélyét a Kollégium dísztermében. S ezuttal első szavunk az, hogy ezeknek az estélyeknek a díszterem bizony már igenis szűknek bizonyul. Így volt ezuttal is, amin nem is lehet csodálkozni, mert a műsor minden száma olyan kiváló volt, ami az érdeklődőket érthetően vonzotta az ünnepélyre.

Dr. Bessenyei Lajos, a református főgimnázium igazgatója nyitotta meg az ünnepélyt közvetlen, szellemes és meleg szavakkal. Nobile officiumnak érezte, hogy ez alkalommal, mikor Móricz Zsigmond jelent meg, hogy előadásával a megszokottnál is kiemelkedőbbé tegye ez ünnepélyt, a „Nyilas Misi” esetéről megemlékezék. Pesten volt s szemtől-szembe akart nézni mint igazgató, mint a „Nyilas Misi” volt tanárainak mai védője az esettel, mi is igaz, hogy is történt az a dolog s mennyire támadta a darabban Móricz a tanárokat. Sajnos — a darabhoz már nem kaptam jegyet — adta elő a szöveget, de elolvasta a darabot s abból az író gondolat- és érzésvilágát közvetlenül látta és meggyőződött, hogy a mindenkori s így a tanároknál is előállható hibákat a szerző szeretettel s nemes intencióval rajzolja — s azokért a szerzőre neheztelni, azokért őt támadni teljesen lehetetlen...

A szerző — Móricz Zsigmond előadását oly közvetlen egyszerűséggel, oly meleg szívből sugárzó érzésekkel tartotta, hogy a legri-

degebb hallgatót is magával ragadta. S mint be is vallotta, mint minden sora sugározta is, bizony ő, mint a Kollégiumnak három éven át volt növendéke, csak hála szeretettel tud visszaemlékezni itt töltött éveire, itt átölt papasztalataira s nincs esztendő, melyben vissza ne repülne legalább egy félnapra Debrecenbe, melynek nyelve az a nyelvek közt, mi a tokaji a borok között. Szám-talan munkájához itt átölt kedves kedves emlék adta a gondolatok tömegét...

Előadását és felolvasását mindvégig a tetszés szünni nem akaró nyilvánulásai kísérték.

Timár Mária és Bodor Jolán hegedű- és zongora-együttese előtte meg Móricz Zsigmond előadását, mindketten a legjobbat nyújtották.

Ugyancsak Móricz Zsigmond előtt lépett a pódiumra Ditrői Ica színművésznő, aki három kis verset szavalt a tőle megszokott bájjal és a kis dolgokban is megnyilvánuló igazi művészettel... Percekig ünnepelték és méltatták...

Oldh Imre jh. zeneakadémiai növendék két szép s tehetséges szavallata emelte az ünnepély színvonalát.

A befejező szavak dr. Szentpéteri Kun Bélát illették, ki örömmel emlékezett meg az ünnepély szereplőiről, — aktívokról és passzívokról, — kiknek a Szövetséget támogatniuk kell, mert annak ifjúsága csak így tudja teljesíteni a rá váró nagy feladatokat...

SZERDÁN VALASZTJAK MEG MISS EURÓPÁT.

Páris, február 3. Az egyes országokban megválasztott szépségkirálynők jórészt már Párisba érkeztek. Miss Magyarország is megérkezett, nagy sikere volt a hírlapírók s a többi szépségkirálynő előtt. Papsz Mária ma délből Villani báró magyar követ vendége.

Kedden valamennyien részt vesznek az Operában rendezendő jótékonycélu bálon.

Az európai szépségkirálynő megválasztása szerdán lesz. A művészekből összeállított nemzetközi zsűriben Albert Besnard a kiváló francia festő elnököl. Pénteken a szépségkirálynőnek Canesbe utaznak, ahol tiszteletükre nagyszabású ünnepséget rendeznek.

DEBRECENI KALAUZ

160 oldalon, 40 képen ismerteti Debrecen városát és a Hortobágyot. — Ara részletes térképpel 1 P 50 fillér.

Kapható minden könyvkereskedésben.

x Vidéki útra a Fortuna bérautó vállalatnál rendelhet autót. Csapó u. 10. szám. Telefon 320.

A NAP HIREI

Ismerkedési estély a Péterfia-utcai egyházközségben

A Péterfia utcai egyházközség tanácsosai és a tagok részére az egyházközség ünnepély rendezőbizottsága vasárnap, február 9-én este fél nyolc órai kezdettel ismerkedési (szeretetvendégség) estélyt rendez. A kibocsátott meghívókkal együtt küldött válaszos levelezőlapok visszaküldését sürgősen kéri a központi lelkesítő hivatal mivel annak alapján lehet megállapítani a résztvevők számát és az adományok mennyiségét. Az ismerkedési estély a Kollégium dísztermében lesz.

— Kinevezés. A vallás- és közoktatásiügyi miniszter, Rostkóvitcz Olga okleveles tanítónőt, aki a debreceni Szelecsintézetben nyerte oklevelét, a sárosmónyi állami elemi iskolához helyettes tanítónővé kinevezte.

— A Szülők Iskolája, ma este hat órakor a Városháza közgyűlési termében, a Máv. „Horthy Dalegyelet” közreműködésével tartja kilencedik előadását. Előadó: dr. Jánossy Gyula egyetemi tanársegéd lesz, aki „Az iskola feladata az alkohol ellen való küzdelemben” címen tart előadást. — Maga a téma, mely korunk egyik aktuális problémájával az alkohol ellen való küzdelemmel foglalkozik, — bizonyára nagyban felkelti az érdeklődést Belépődíj nincs. A szülőket, s az érdeklődőket és a tanügyi barátait ezúton is meghívja a törvényhatósági Iskolánkülső Népnevelési Bizottsága.

— Vasárnap lesz a Katholikus Figyelő irodalmi-estje. Nemesak Debrecenben. — de a közeli vidéken is széleskörű érdeklődéssel várják azt az elsőrangú s kulturális szempontból eseményt jelentő irodalmi esetet, amelyet a Katholikus Figyelő kitűnő szerkesztőgárdája rendez. Bangha Béla jezsuita páter, Szende Ferenc, operaférfi, dr. Schlamadingerné Veress Irma, Búza, Eisler, Z. Csanak Mária, Csapó kvartettje és a Szent László Dalegyelet vegyeskarának közreműködésével. Az irodalmi est vasárnap, február hó kilencedikén, délután öt órakor lesz, az Arany Bika dísztermében, mely — tekintve, hogy a Katholikus Figyelő által rendezett hasonló előadásai is a legteljesebb siker jegyében zajlottak le, — ezúttal is megtelik nagy és díszes közönséggel. A jegvek Antalffy és Springer könyv kereskedésében már kaphatók s a jegyvétel örömdetes érdeklődés mellett, az idei szezonban teljesen szokatlan tempóban indult meg. — Ennek nagyrészt az is oka, hogy a rendezőség a gazdasági élet általános pangását tekintve, igen mérsékelt árban szabta meg a belépődíjakat. — Jegyárak: 4, 3, 2 és 1 pengő. Nagy-páholy: 16 pengő, kis páholy 12 pengő. Jellemző, hogy az erkélyülés jegyeit az első nap szétvitték s már csak a földszinten vannak ülőhelyek és még néhány páholy-jegy kapható.

x Szarvashór keztyűmet a telet-könyvi iktatóból elvívó jutassa el, dr. Bodó ügyvédhez. Szent Anna ucca 12. szám, mert kilétét iktatóval együtt ismerjük.

— Adomány. Dr. Szenes Zsigmond, a Debreceni Egyetemi Testvéreképző Intézet „Csiky József Ir.” önképzőkör könyvtárának, mint minden évben, úgy most is ötven pengőt adományozott. A nagylelkű adakozónak ezúton is hálás köszönetét nyilváníttja az önképzőkör.

Ellopták a város szőlőőkéit a Kónya szőlőtelepről

Szegényemberek vitték el tüzelőnek.

A városgazdai hivatal néhány nappal ezelőtt szemlét tartott a Kónya szőlőtelepen és feltűnt, hogy a beültetett szőlőőképről majdnem minden szőlőőke eltűnt. Feljelentést tettek a rendőrségen és bejelentették, hogy a várost mintegy 3000 pengő károsodás érte.

A rendőrség nagy apparátussal megindította a nyomozást, azonban a nyomozás meglepő eredménnyel végződött. Kiderült ugyanis, hogy a város a Kónya szőlőtelepet parcellázatni akarja

és a telep kerítését már el is hordták. A szőlőtelep közelében lakó szegény telepi lakosok azt gondolták, hogy a szőlőőkéket a város ki hagyja pusztulni és elhordották tüzelőnek. Megállapította a nyomozás azt is, hogy ezek a szőlőőkék tényleg ilyen értéktelen tökések voltak, nagyjából már a múlt télen kifagytak és a kár jóval kevesebb, mint amennyit bejelentettek, alig 25—30 pengő. Ilyenformán a várost nem is érte jelentősebb károsodás és a nagyszabású büntügy egyszerű mezőrendőri kihágássá zsugorodott össze.

Betörőt fogtak a kerékpáros rendőrök

Három helyen követett el betörést két budapesti betörő, az egyiket elfogták, a társa elmenekült.

Jó fogást csinált vasárnap éjszaka két kerékpáros rendőr. Elfogták egy veszedelmes betörőt, aki a társával együtt három helyen tört be egy éjszaka. A két kerékpáros rendőr: Magoss Zsigmond és Haás Ferenc szokásos portyázó utjukat végezték és amint a Hatvan ucca közepén táján jártak, észrevették, hogy Öhlbaum Izidor, Hatvan ucca 31. sz. üzletének ajtaja előtt áll egy ember és a rollót fészegeti.

A két rendőr csendesen odabiciklizett, de a betörő mégis meghallotta a rendőrök közeledését és hirtelen futásnak eredt. Berohant a Csók uccába és sötét mellékutcákban igyekezett eltűnni a rendőrök elől. A rendőrök azonban sebesen utána bicikliztek és izgalmas hajszát folytattak Csokonai, Jókai és a Garay uccákon át, míg végre a Mátá uccán sikerült a rendőröknek a sebesen rohánót emberrel beérni és elfogni.

Az elfogott embert felkísérték a rendőrség központi ügyeletére, ahol mával az elfogott emberről kiderült, hogy Lichtblau András, 24 éves, bu-

dapesti pincér, aki egy társával azért jött le Debrecenbe, hogy itt betöréseket kövessenek el. A társa azonban észrevette, hogy a Hatvan uccán a kerékpáros rendőrök közelednek és kerekét oldott.

Amíg a rendőrség központi ügyeletén az elfogott betörőt kihallgatták és őrizetbe vették, kiderült, miszerint elfogatásáig két betörést is követtek el. Legelőször a Bethlen u. 70. szám alatt vitéz Nagy József üzletébe akartak betörni. A lakatot le is verték az üzletajtó rollójáról, de tovább nem tudtak jutni: vagy az ajtó nem engedett, vagy pedig valaki közeledett, aki megzavarta őket. Erre tovább álltak és kedvezőbb terepet kerestek.

Sikerült is eredményes betörést elkövetniük. A Hatvan és Bethlen ucca sarkán Tompa Károly fűszerüzletébe hatoltak be és onnan elvitték a pénztárból 22 pengő 50 fillért, azonkívül elvitték egy csomó árut, mintegy 60—70 pengő értékben. A rendőrség most keresi az elfogott betörő büntetését.

— A székgyári dalárda ismerkedő estélye. A székgyári munkásokból alakult dalárda szombaton este ismerkedési estélyt rendezett a Homokkerti Olvasóegylet helyiségében. Ugy a székgyári munkások, mint azoknak hozzátartozói, olyan nagyszámmal vettek részt a családi-jellegű kellems összejövetelen, hogy teljesen meg töltötték az egyetnek az összes helyiségeit. Gondoskodás történt szórakoztató előadásokról is. Megnyitó beszédet Nagy Lajos, a dalárda elnöke tartotta. A két és fél hónap óta fennálló dalárda, amelyet Szoleczky Ede karnagy vezetett és tanít, két számmal szerepelt. „Visszavárlak” és „Országjáró szelek szárnyán” című műdalokkal, mind a kettőben feltűnő fegyelmizettségéről tett tanúbizonyságot. A dalárda további működéséhez szép reményeket lehet fűzni. Tetszett Dulka István cigánykuptája, továbbá tánckuptái, Török Piroska és Dudás József által bemutatva. Aztán tánc-trió, ugyancsak általuk. Tüntető tapsal honorálták Vajda-nővérek által előadott ének-kvartettet. Kiemelkedő szám volt Engi László ének-szólói, akit nem kell dicsérni, hiszen az egész város ismeri az ő kiváló hang-

organumát. A konferansz szerepét Gönci Sándor végezte, szellemesen. A székgyári munkások, akik között feltűnően sok szép leány van, bizonyára kellemesen emlékeznek vissza a szép összejövetelre.

— A debreceni Kollégiumi Diák-szövetség, február hó 5-én, szerdán délután hat órakor tartja ez évben a második bajtársi összejövetelét, az Angol Királynő külön termében, mikor is dr. Nagy Sándor főgimnáziumi tanár folytatni fogja a már megkezdett előadássorozatát a kollégiumi tanárokról és a kollégiumi diákokról, Csobán Endre főlevéltárnok szintén tart előadást a Kollégium egyik neves diákját ismerteti, ezenkívül alkalmi visszaemlékezések is lesznek. A szöveteg elnöksége baráti szeretettel vár minden kollégiumi volt diákot az összejövetelre.

— Lopnak a besurranó tolvajok. Horváth Jenő, Simonffy ucca 29 szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen egy alacsony pirosarcu, sárgakabátos asszony ellen, aki egy szatyorral bement a lakásába és onnan egy negyven pengő értékű „Doxa” órát ellopt. A nyomozás megindult.

— Kultúrmatiné az Urániában. Az Uránia kiváló igazgatója, dr. Bródy István mindent elkövet, hogy a modernül átalakított és a modern követelményeknek megfelelően vezetett színház olyan kultúrtevékenységet fejtsen ki, amely Debrecen város hírnevéhez minden tekintetben méltó. Vasárnap délelőtt hangos és néma operadélelőtt volt, zsúfolt ház előtt az Urániában. Ez a kultúrmatiné, — amelyre az igazgatóság szegény főiskolai hallgatóknak száz jegyet is küldött, ingyenes szétosztásra, a legteljesebb siker jegyében zajlott le. Mint értesülünk az egyetem orvosi kara havonta egyszer vetítettképekkel előadást tart az Urániában s így az Uránia minden tekintetben jelentős kultúrtevékenyője lesz ennek a nemes tradíciójú városnak.

— Álkulcsos tolvaj, ellopta a ruháit. Szombati Lajos, Simonffy ucca 2-c. szám alatti lakos, feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tolvaj ellen, aki álkulccsal felnyitotta a lakásajtaját, aztán feltörte a szekrényajtót s a szekrényből egy kék zakkóöltönyt, egy csfkos nadrágot és egy nyári krém nadrágot ellopt. A nyomozás megindult.

— Az Iparostanonciskola leventéinek tornaünnepélye. Vasárnap délután öt órai kezdettel tartotta az iparostanonciskola leventéifjúsága az intézet torna termében szépen sikerült tornaünnepélyét. Az ünnepély a Himnusz elénekkelésével vetet kezdetét. Dr. Gulyás István, az ipariskola igazgatója hazafias vonatkozású beszédében méltatta a sport fontosságát. Ennek dokumentálására szolgált a tornaünnepély is, mely hivatva van az intézet ifjúsága munkájának eredményéről beszámolókat nyújtani. Az egyes számok ezután példás fegyelmizettséggel precíz összhangban folytak le. A zárt rendű gyakorlatok a legkisebb zökkenők nélkül, tökéletesen kerültek bemutatásra. A lányok zenés buzogánygyakorlata és különösen a „tornászakadémia” egyes számai kellettek osztatlan tetszést. Élénk érdeklődés kísérte a gula csoportok bemutatásait. Általában a verseny minden száma az oktatók tökéletes, nagy szakértelmű munkáját dicsérte. A magyar Hiszkeg yelénekzése után elvonultak a csapatok és befejeződött az ünnepély. — Műsor után tánc volt. (ego)

x Ingyen előfizetés! (Olvasók, vidéki szervezők és kereskedő figyelmébe.) Az újságkiadásban eddig példa nélkül álló amerikai rendszerű újítást léptetett életbe a „Magyar Magazin” kiadóhivatala. Az újítás lényege, hogy mindenki teljesen díjtalanul lehet az előfizetője ezental az ország legszebb képes folyóiratának, mert a befizetett előfizetési díjat a „Magyar Magazin” kiadóhivatala azonnal visszatéríti, „árcsekk” formájában, mellyel az előfizetők készpénz gyanánt vásárolhatnak, illetve fizethetnek a lapban felsorolt színházak, mozik, kereskedők stb. pénztárainál. Az előfizetési díj tehát teljes egészében visszatérül. Ezenkívül a belépő előfizetők díjtalanul tagjai lesznek a „Polgári Gazdasági Szövetkezet”-nek s a szövetkezet kötelékébe tartozó kereskedőknél havi hitelre vásárolhatnak. Felhívjuk erre a nagyszabású, országos akcióra a vidéki kereskedők és szervezők figyelmét is és kérjük, hogy csatlakozásukról bennünket értesíteni szíveskedjenek. Részletes feltételek a „Magyar Magazin” szencziós, február hó 1-i számában, amely az eddiginél is érdekesebb tudósítást közöl a Miss Magyarország választásáról s arról, hogy Winterry grafológus szerint Miss Magyarország élete veszélyben forog. — Rengeteg kép, ötlet, novella, vers, regény, riport és rejtélyny tartkítja a „Magyar Magazin” új számát, amely egy pengőért mindenütt kapható. Műtatványszámot és felvilágosítást díjtalanul küld a kiadóhivatal: Budapest, V. Sziget ucca 26. szám.

Valaki

Valahol

Végtelenül

Várja

az Ön arcképét.

Készíttessen egyet.

Liener

műtermében

Csapó-u. 1.

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti február 3-án:

A Középeurópát még borító ciklonaris képződmények továbbra is enyhe időjárásban részesítették területünket. A hőmérséklet az állandóan tartó déli légáramlás hatása alatt ma is elérte a 8 C-t s a tegnapi napon is megközelítette a 10 C-t. Az éjjeli minimum már napok óta nem süllyedt még a talaj közelében sem a fagypontra alá.

A délnyugatról előretörőben lévő anticiklon hidegebb levegője a közeli órákban véget fog vetni az évszakhoz képest szokatlanul enyhe időjárásnak. A betörő hideg levegő frontja még a mai nap éjjelén át fog haladni felettünk. Élénk északi légáramlás kíséretében. Ezt a folyamatot valószínűleg kiadós esőzés fogja kísérni.

Egyelőre még enyhe, csapadékos idő várható, később, a holnapi nap folyamán északra forduló légáramlással hűsüléssel és a felhőzet ritkulása valószínű.

x Irógép leírásokat, sokszorosítókat, gyorsan, tisztán s igen olcsón vállalok, Király ucca 5. szám. Irógép-üzlet. Telefon 51. szám.

— Meghíusult betörés. Kovács Imre konyhakész, Köntöskert, Szabolcs ucca 15. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, ismeretlen tettes ellen, aki a lakásának az ablakáról a vasrácsot lefeszítette és az ablakot egy újságpapírral beragasztotta, hogy ne zörögjön, ha betörik. Ugylátszik azonban, hogy valaki megzavarhatta a betörőt munkájában, mert eltávozott, anélkül, hogy az ablakot betörte volna, vagy más kárt okozott volna. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Meglopták a váróteremben. Zöld Johanna, hajdúszoboszlói lakos Debrecenből hazaakart utazni Szoboszlóra. Arrig a váróteremben tartózkodott ismeretlen tettes ellopta a pénztárcáját, amelyben tizenkilenc pengője volt. A rendőrség keresi a tolvajt.

— A napszamos kitüntetéssel avatott doktor fia. Régi hagyománya a tudományos egvemeteknek, hogy azokat a diákokat, akik a középiskola első osztályától kezdve, mint jeles tanulók telték le minden vizsgájukat, ünneplésen avatják doktorra. A kormányző külön kitüntetésekkel küldött vasgyűrűjét küldi az ilyen kitüntetéssel doktorra avatott fiatal embernek. Ma egy gyönyörű földmives napszamos fiát érte ez a nemes munkával megérdemelt kitüntetés. Bariska Mihálynak hívják a napszamos fiát, akinek doktori értekezése feltűnést keltett a budapesti tudományegyetemen. Ezért a gyönyörű munkáért, melyet a nagy Széchenyi Istvánról írt ösztöndíjjal Párisba küldtek. Most a kormányzó gyűrűvel kitüntetett fiatal tudós doktor önértékesen vallja, hogy diákkorában csak daccból tanult meg franciául a gazdagabb tanuló társainak könyvéből: mert neki nem jutott arra pénze, — hogy külön órát vegyen. Bariska Mihály diadalmas esete is bizonyítja, mennyire érték szunnyad sokszor a napszamosok szegényes hajlékában.

— Tanonctanó iparosok figyelmébe. Az Iparostanonciskola igazgatósága átküldötte hozzánk a december hóban másolt tanoncok kimutatását. Felhívjuk ennél fogva azon tagjainkat, akik tanoncokat tartanak, hogy a kimutatást, — saját érdekében — testületünk hivatalában, a hivatalos órák alatt tekinthetik meg, amennyiben másoltásokat, — természetesen kellően indokolt esetben, — az iskola igazgatóságánál még három napig igazolni lehet.

Egy napi forgalom

Frimmer Pál szindarabja az Iparoskörben.

Vasárnapi számunkban beszámoltunk arról, hogy február 1-én, szombat este — az Iparos Körben — a „Debreceni Iparos Ifjuság Önképzőköré” nagy ünnepi kulturstíjén bemutatásra került Frimmer Pál: Egy napi forgalom című nagy tetszést elért kétfelvonásos drámája. Frimmer Pál írói munkásságának új állomása ez, aki a szindarabírás meglepően új és friss színeivel festette alá drámáját. Az új magyar tragédia nagy átká és bilincsbevert sorsa, de egyúttal a felszabadulás reménye viharzik át a két felvonáson. Látjuk az ösmagyar erőt, a megalázást és jogtalanságot nemtűrőt, az ezer év korlátlan szabadságához hozzászokott, dacos, hajlíthatatlan magyart és látjuk az antipolust, Frimmer Pál darabja iskolapéldája annak, hogy miképpen lehet a mai magyar sorstragédiájának háromszögét színpadon a 'egyhüben és lebilincselő ötletességgel megoldani. Az „Egy napi forgalom” megmutatta azt is, hogy az a reneteg, még ki nem használt lehetőség, amit a színpad nyújt, mennyire fokozhatja a hatást.

A szereplők — mind régi műkedvelők — megoldották a rájuk váró feladatot. Az első felvonás karakteret adó jelenetein fölüeny biztonsággal ural-

kodott Püspök Sándor (a főnök ur). A szerep megkivánta merész eszközökkel és brilirozó játékkal dolgozta ki a második felvonás nagy eseményeit is. Lovász Lajos (János) a hajlíthatatlan, kemény magyar megalkuvást nem tűró jellemet hozta játszni könnyedséggel a színpadra. A második felvonás nagy problémáinak megoldása Pogány Ernőre (Miklós bácsi) várt. Lélekbe markoló egyszerűséggel, a hullámzó, tajtékzó indulatok mesteri felfűzésével, de végül is a drámai végjáték dühörgő iramának diktálásával adta vissza mindazt, amit a szerző kifejezni akart. Frimmer Pál (Kelemen J.) kétségkívül elsőrangú kabinetalakítóval szölte bele darabjának minden fázisába. Zengewald J. egyetlen jelenetébe is tökéletesen nyújtott. Petrán Ede (egy rendőr) az első felvonásban játszott rövid jeleneteiben nem is lehetett gondolni arra, hogy sokoldalúsága milyen nagyszerűen fog kidomborodni a végjátékban. Egyik legnagyobb értéke volt az előadásnak. Szabó Gyula (Dula cigány) nagyszerű teljesítménnyel élte bele magát szerepébe, míg Karap Sándor (ajtonálló) rövid szerepét is fel tudta használni arra, hogy hű játékával megkacagtassa a közönséget.

A darabot Pogány Ernő rendezte kifogástalanul.

Nagy Béla.

x A Royal Bárban, február hó 3. napjától új műsor.

x Trafikosok, debreceni képeslapok graveur és eredeti fényképfelvételek, leltári áron, tizennégy napig, csak viszonteladók részére, helyi képeslapok graveur 100 darab 4.50 fillér, eredeti fényképfelvétel 100 darab 8 pengő, Springer József papír- és fényképezési szaküzletben.

— Haza akar jönni két oroszországi magyar hadifogoly. Petró János és Onhausz Mátyás bácsalmási legények akik a világháború első éveiben a harcokra kerültek, 1915-ben eltűntek és családjuk már régen holtnak hitte őket. Most Oroszországból, a Volga-kerületben fekvő Ballaszowkaból közös levelet írtak, amelyben elmondják hogy 1915-ben hadifogságba estek és azóta Oroszországban élnek, ahol közben mind a ketten megnősültek. Hely élük az utóbbi időben nagyon rosszra fordult, ezért azt kéri családjuktól, hogy legyenek segítségükre hazatérésükben.

— Egy évi börtönre ítélték egy legényt, aki úgy orronvágta a barátját, hogy meghalt. Érdekes bűnügyet tárgyalt a miskolci törvényszék szombaton délelőtt. Még az elmúlt év tavaszán Bérés Lajos arlóói legény, — egy összeszólalkozás hevében kődarabbal orron vágta a barátját: Vargha István arlóói legényt. Vargha István, bár súlyos volt az ütés s az orra is hatalmasan feldagadt, nem sok jelentőséget tulajdonított az esetnek. Az ütésből keletkezett seb mellett azonban még más betegségek is felléptek, úgy hogy Vargha István kórházi kezelés után meghalt. Temetése után mintegy félesztendővel ezelőtt suttogni kezdtek, hogy Vargha az ütésből ki folyó betegség következtében halt meg s a miskolci ügyészség elrendelte a halott exhumálását. A boncolás eredményeként a törvényszék orvosszakértők megállapították, hogy az elhalálozás és a Béréstől eredő ütés között megtalálható az okozati összefüggés. Ennek alapján a tanács bizonyítónak vette a bűnselekmény elkövetését, amiért egy esztendő börtönbüntetést szabott ki a vádlottra.

x Aki olcsón akar vásárolni, látogasson el Antalfy Gyula sport-üzletébe. A következő cikkeket beszerzési áron bocsátom a vevőim rendelkezésére. Férfi- és női bőrkabátok, bőrnadrág és motoros mellény. Női és férfi esőköpenyek. Utazótáskák, női erszények, gyermekkoscsik.

— Felhívás az iparosokhoz! Köztudomású dolog ugyan, hogy a segéd, munkabálpésélől számított tizennégy napon belül, a munkaadók segédek munkakönyvét az Ipartestületnél bejelenteni kötelesek, azonban a kereskedelemügyi miniszteriumnak egy konkrét esetből kifolyólag hozott határozata alapján ismételen felkéri az Ipartestület tagjait, hogy alkalmazottaik munkakönyvét szíveskedjenek soronkívül átnézni és az esetleges hiányokat pótolni, mert a rendelet értelmében a jövőben — későbbi bejelentés esetén — a kihágási eljárást megindítani kötelek lesz. A munkakönyvek minden hétköznapokon délelőtt 12 óráig jelenthetők be.

Ipartestület.

— Március hó tizenötödike után csak magyar írószér lesz az iskolákban. A közoktatásügyi miniszter rendeletet küldött az iskolákhoz, melyben a tanítótöstuduleteknek meghagyja, hogy a leghathatósabban valósítsák meg a tanulók körében a magyar írószerek használatának gondolatát. A rendelkezést a tanítótöstuduletek egy-értelmű helyesléssel fogadták. Mindenféle írószérből van a külföldi gyártmányokkal egyenértékű, de tetemesen olcsóbb a magyar cikk és mégis négy métermázsza iróttal hoznak be külföldről s átlag minden hatodik tanuló kezében látunk magyar gyártmányu ceruzát, vagy toilszárat.

x Tavaszí divatlapok megérkeztek: Legújabb divat, Divat, Record, Elite, Star, Stella, Jardin, Costüm lapok stb. Kiválasztásra bázhoz küldjük. Telefon szám 612. szám. Antalfy József könyvkereskedése, Szent Anna és Varga ucca sarok.

A „DEBRECZEN” szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-műsort.

Gyászrovat

polgár Kozák Ferenc gazdálkodó, életének 62-ik évében meghalt. Temetése folyó hó ötödikén, délután három órakor lesz Borz ucca 24-ik számú gyászháztól a Nagytemplomban a ref. egyház szertartása szerint tartandó, ima után a Hatvan uccai temetőben.

A gyászolésalád.

A temetést Gebauer temetkezési váll. rendezi.

Fehértői Dániel

klinikai szállító
Dégenfeld-tér 4. sz.
Telefon: 11-85.

temetkezési vállalatának
temetése:

Szalóki Gyula élt 10 évet. Temetése folyó hó 4-én, délután három órakor lesz Debrecenből Hajdúszovára szállítva a református egyház szertartása szerint tartandó ima után a Községi temető sírkertjébe. — A szállítást Fehértői temetkezési vállalat rendezi.

Kertész Károly uradalmi erdőőr, életének 72-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 4-én, délután három órakor a Szent Anna uccai temető kápolnájából a római katolikus egyház szertartása szerint tartandó be-szentelés után a Szent Anna uccai temetőbe.

Mile Józsefné Tóth Anna Ilona, élt 31 évet. Temetése folyó hó 4-én, délután három órakor lesz a Kossuth uccai temetőháztól a református egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth uccai temetőbe.

A MEGKORBÁCSOLÁS ELŐL TÖBB EMELET MAGASSÁGRÓL LEUGROTT EGY FEGYENC.

London, január 3. A londoni Waudsworth feygházban egy Spiers nevű, tíz évre elítélt fegyenc, akit meg akartak korbácsolni, megkorbácsolása előtt leugrott a feygház több emelet magasságban levő folyosójáról és szörnyet halt. A feygházorvos, aki a korbácsoltatás végrehajtásának ellenőrzésére jelent meg, már csak a beállott halált konstátálhatta. A feygház vezetősége az esetet titokban tartja. Az angol emberbaráti intézmények a tragédiával kapcsolatban a megkorbácsoltatás intézményének megszüntetését sürgetik.

x Világhírű „Angol Imperial” lemez és filmről tájékoztató, diszes kivitelű, képekkel gazdagon illusztrált 1930-as árjegyzékem megjelent. Minden amatőr fényképezőnek díjtalanul adom. Berzéki fotóbörze. Piac ucca 38. szám az udvarban.

— Pola Negri — egy drótosót leánya? Prágából jelentik: Az egyik felvidéki tót lap jelenti, hogy Neslusa északfelvidéki kis falucska anyakönyvi adataiból megállapították, — hogy Pola Negri, a világhírű filmszínésznő ott született, mint Chabulek ki János drótosót leánya. A kis Chabulecki leánya a kereszttségben az Apollónia nevet nyerte. Atyja később kivándorolt Lengyelországba, ahol Varsó mellett kis birtokot szerzett magának és a leány ott töltötte le a gyermekéveit.

x A „Debreceni Kalauz” 160 oldalon negyven képből ismerteti Debrecen városát és a Hortobágyot. Ára részletes térképpel együtt 1 pengő 50 fill. Kapható minden könyvkereskedésben.

Árverési hirdetés.

Elárverezek Dereczenben 1930 évi február hó 6-án délelőtt 10 órakor Varga-ucca 39. sz. alatt azon 3180 P-re becsült ingóságokat, u. m.: autó, butorok, zongora.

Debrecen, 1930 január 8.

Rápolthy János,
b. v. hajtó.

Galler'a mindig olyan lesz, mint az új, ha **Sí-Bái inrje** mouffy-ucca 7. szám alatt tisztítja.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Nagy az érdeklődés a hortobágyi bikavásár iránt

A Debrecen-hortobágyi magyar tenyészbikatelep legeltetési társulat február 20-án tartandó árverésére vársára iránt közeli és távoli vidékekről igen nagy érdeklődés mutatkozik. Közégek, birtokosságok és magántenyésztők nagy száma keresi meg a bikavásárt rendező legeltetési társulatot s máris igen sokan jelezték a vásáron való részvételüket. Mint értesülünk, különös érdekessége lesz az évi bikavásárnak az egyik román megszállott területi mezőgazdasági kamara kiküldöttjeihez vevőként való megjelenése.

DR GULYÁS ANTAL
GAZD. AKAD. TANÁR ELŐADÁSA
A GAZDAKÖRBE.

Vasárnap délelőtt nagyszámu gazdaságos élénk érdeklődése mellett tartotta meg előadását dr. Gulyás Antal gazdasági akadémiai rendes tanár a háziállatokban elősködő férgesekről s az ellenük való védekezésről. Előadásában ismertette az elősködők fajtáit, azok kifejlődését, terjedésük módját és az ellenük való okszerű védekezést.

Terménytőzsde

A tengerentúli gabonapiacok árnyaltásának hírére nálunk is lanyha irányzat mellett a szombati záróárfolyamok szintjén történtek üzletkötések. Később azonban fokozatosan gyengült az irányzat, mire befojással volt az a körülmény, hogy egy kisebb határidő-ületek estek utáltak a határidő üzletben.

A készáruipiacon is gyengült az irányzat és a forgalom is lényegesen mecsappant. Az egész buzaüzlet 25 vagonra rugott. A buza ára 15—20 fillérral a szombati zárlat alá hanyatlott. Kivétel csak a tiszavidéki buza, amely változatlanul megtartotta szombati árbázisát. A rozs ugyancsak 20 fillérral esett minimális forgalom mellett. A rozskészletek változatlanul nagyok, úgy hogy országszerte takarmányelőre használatuk az eladhatatlannak látszó és rendkívül olcsó rozst. A takarmányipiacon a tengeri 5, a zab 10 fillérral olcsóbbodott. Tengeriből 9, zabból 1,5 vagon eladását jelentették be. A magpiac üzlettel. A lisztárak nem változtak.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Magyar buza márciusra 23.60—23.31 (23.28), májusra 24.50—24.21 (24.19), októberre 23.63—23.46 (23.51). Magyar rozs márciusra 13.36—13.00, (13.00), májusra 14—13.75 (13.75), októberre 13.56—15.25 (15.24). Tengeri májusra 14.55—14.35 (14.40), júliusra 14.95—15 (14.99). Transitó tengeri bújusra 13.70—13.60 (13.70).

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 24.55—24.85, 78 kg 24.85—25.00, 79 kg 25.15—25.40, 80 kg 25.35—25.55, fe'sőtiszai 77 kg 23.80—24.05, 78 kg 24.00—24.25, 79 kg 24.25—24.50, 80 kg 24.35—24.60, fejérmegyei és dunántúli 77 kg 23.30—23.55, 78 kg 23.55—23.75, 79 kg 23.85—24.00, 80 kg 23.90—24.15, pestmegyei 77 kg 23.40—23.65, 78 kg 23.65—23.85, 79 kg 23.90—24.10, 80 kg 24.00—24.25, bácskai 77 kg 23.40—23.70, 78 kg 23.65—23.90, 79 kg 23.90—24.15, 80 kg 24.00—24.30 P.

Pestvidéki rozs 12.80—12.90, egyéb 12.80—12.90, takarmányárpa I. 15.80—15.50, takarmányárpa II. 15.30—15.75, felsőmagyarországi sörárpa 20—22, egyéb 18—20, köles 11—12.50.

kik kerületük magyar tehénállományához vérfelfrissítésre több darabot szándékoznak elvinni a vér szilárd s kiváló, edzett hortobágyi bikaállományból.

A társulat ezton is felhívja az érdeklődők figyelmét arra, hogy a vásár alkalmából csak azon vevők részére biztosíthat fogatokat Nagy-Hortobágy vasútállomásánál, akik érkezésüket a társulat vezetésénél (Debrecen, Piac u. 61.) előre bejelentik.

repce 50—52, tiszai tengeri 13.20—13.30, egyéb 13.10—13.20, zab I. 14.30—15, zab II. 13—13.50, korpá 9.80—10, lucernamag 135—150, lóheremag, arankás 74—83.

DEBRECENI SERTÉSVÁSÁR.

A felhajtás a kövérpíacon 500 darab volt, a vásár irányzata élénk, a kereslet nagy volt. Kövér sertésért fizettek: jóminőségűért 148—154, közepesért 140-tól feljebb és silányért 130-tól feljebb.

A soványpíacon a felhajtás 1300 darab, kereslet nagy, irányzat élénk. Zsírért fizettek 150—170, szopós malacért 50 pengőt páronként.

FÉRFISZABOMESTEREK FIGYELMÉBE!

A debreceni Ipartestület férőszabó, sapkakészítő szakosztálya f. hó 4-én, kedden este 7 (hét) órakor az Ipartestület kistanácsstermében szakosztályi ülést tart. Tárgy: 1. Termelő szövetkezet megalakítása. 2. Üzletberek leállítására iránti megbeszélés. 3. Beszámoló a „fekete listá”-ról. Tekintettel az ülés rendkívül fontos voltára, a tagok teljes számu és pontos megjelenését ezton kéri a szakosztály elnöksége.

HENTESMESTEREK FIGYELMÉBE!

Folyó hó 7-én, pénteken este 8 órakor tartja a debreceni Ipartestület hentes szakosztálya tisztújító ülést az Ipartestület kistanácsstermében.

Tárgy: Előjárósági rendes és pótag jelölés.

Az ülés rendkívül fontos voltára tekintettel az elnökség ezton kéri a tagokat a fe'letlen és pontos megjelenésére.

A KÉPESITETT ÁCSMESTEREK SZAKOSZTÁLYA

f. hó 4-én, kedden délután 4 órakor tartja az Ipartestület helyiségében szakosztályi ülést.

Tárgy: A budapesti utról beszámolás.

Tekintettel az ülés fontos voltára, a tagok teljes számu és pontos megjelenését kéri a szakosztály elnöksége.

A MÉSZÁROS SZAKOSZTÁLY JELENTÉSE.

Levágott: Nagy marha 92 darab, növendékmarha 18 darab, szopós borju 83 darab, ló és csikó 5 darab, összesen 198 darab. Bőrarak: Nyersarka marhabőr 1.10, magyar bőr 1.00, borjubőr 2.10. Husarak: I. rendű marhahus 1.80, II. rendű marhahus 1.40, I. rendű 12 héten felüli borjuhus 2.00, II. rendű 12 héten felüli borjuhus 1.80, I. rendű 12 héten aluli borjuhus 2.60, II. rendű 12 héten aluli borjuhus 2.00.

A SINGER VARRÓGÉPEK MÉGIS A LEGJOBBAK!

SPORTHIREK

A szezon első mérkőzésén a „Budai 11” legyőzte az Atliát

Vasárnap végre hivatalosan megindult a futballszezon. Az első komoly mérkőzést az új névre átkeresztelt Budai 11 játszotta az Attilával a Magyar Kupáért. A mérkőzés jó sportot nyújtott. Az első félidőben mindkét csapat egyformán kivette a részét a támadásból, de szünetig a budai csapat vezetett 1:0-ra. A II. félidőben az Attila kiegyenlített, sőt a vezetést is megszerezte, de erre a Budai 11 belefeküdt a játékba és nyolc perc alatt három gólt rugva, végül is 4:2-re győztek.

A barátságos mérkőzések során a Hungária 2:0-ra győzött a III. ker. FC fölött, a Nemzeti 7:2-re verte meg a Turult, míg a Pécs-Baranya 6:1-re győzött a Bk FC fölött. A Bocskay két e'ső ellenfele tehát kiváló formában van és mindkettőt kihasználta a vasárnapot, amit a Bocskay érthetel-

lenül elmulasztott. Ez a mulasztás pedig könnyen megbosszulhatja magát. Kispest 7:0-ra győzött a Siemengyár csapata fölött, Somogy 11:3-ra verte a kaposvári válogatottakat, a Bástva pedig 7:0-ra a Zrinyit. A Ferencváros a B) csapatával trenirozott.

GLYKAIS LEGYŐZTE PULITIT.
Értékes győzelmet aratott Glykais Gyula, a magyar Európa vívóbajnok Firenzében. Olasz zsűri előtt 14:13 arányban legyőzte a legjobb olasz kardvívót, Oreste Pulitit.

A BASTYÁNAK VAN MÁR KAPUSA.
A kapusválsággal küzdő Bástya le szerződtette Bácsayt, az Ujpest tartalék kapusát.

AZ FTC
megnyerte az ökölvívó csapatbajnokságot. A döntőben 9:7-re verte meg a BTK csapatát. 3. NSC, 4. BTC.

JÁTEKOSÉRTEKEZLET.

A rövidesen meginduló tavaszi bajnoki fordulóra való tekintettel a DTE f. hó 5-én, szerdán este 7 órakor saját tornacsarnokában (Péterfia u. 76.) fontos játékosértekezletet tart. A tárgyszorozat fontosságára való tekintettel az összes játékosok feltétlen megjelenését kéri az intéző.

NYILT-TÉR

*E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Felhívás.

Egyik ügyfelem átvenni szándékozik Nagy Miklósnak Debrecenben Simonffy-utca 2. sz. alatt lévő üzletét. A jogkövetkezmények terhével felhívom az esetleges hitelezőket, hogy az üzlettel szemben fennálló követeléseiket irodámmal 3 nap alatt írásban közöljék.

Dr. Nagy Sándor,
Csapó-utca 1. sz.

Szebb és o'csóbb, mint a csempe

„Gromo”
zománcozott falvédőlemez
fürdőszoba és konyhafalak
burkolására minden színben
izléses szegélyekkel.

Kapható:

Fülöp Miklós
bádogos és vízvezeték szerelő mesternél
DEBRECEN, CSAPO-U. 3.
Telefon 9-17.

Jó minőségű téglák és cserép

kapható Tóth és Sebestyén téglagyárából. Eladás Hatvan ucca 1/3. sz. III. em. Telefon 610.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

Magános nő vagyok, házasság céljából szeretnék megismerkedni idősebb gazdálkodó emberrel. „Szöke” jelígre. 188

Állást kereső férfiak

Cipő modelleur
perfekt bőrvágó szabász állást keres, saját modellekkel. „Leredukált igényekkel” jelígre a kiadóba. 47

1.000 pengő
óvadékkal kereskedő bármilyen szakmában üzletvezetőnek ajánlkozik. Cím a kiadóban. 1937

Állást kereső nők

Egészséges
anya szoptatást vállal. Cím Árpádtér 7. szám, harmadik ajtó. 204

Intelligens

fiatalasszony pénztárnoki állást vállalana — kezdő fizetéssel „Komoly” jelígre. 72

Budapesti

szalonnak volt munkavezetője, házakhoz varrni ajánlkozik, — Eötvös ucca 40. 192

Betöltendő állás nők részére

Nagy
pince, átomás mellett kiadó. Értekezni Hege-düsnél. (Ispótytelep három.) 182

Elárásítónőt
haszonrészre felveszek. Kinizsi 49. és Cegléd ucca 6. szám alatti péküzletben, 150 pengő óvadékkal. Jelentkezés Kinizsi u. 49. szám alatt. 213

Kenyárusító
asszony felvétetik. Dénes sütőde. Árpád tér 13. sz. 181

Péterfia 42.

kiadó tágas pincehelyiség, lejárát az uccáról. 18 évig szabóműhely. Telefon: 3-55. 177

Manikűrös

leányt hához járni keresek. Bercsényi u. 54. 207

Gyermekszertető

egyedülálló idősebb nő ki a háztartás vezetését vállalja, keresek. Erzsébet 57. 202

Bejárónő

kerestetik, ki főzéshez is ért, azonnalra, napi 3 órára. Bethlen u. 74. sz. alá. Jelentkezés d. u. 3 és 4 között, kapu alatt balra, első ajtó. 197

Leány

bejárónőt könyvvel keresek. Rákóczi 29. — Breuer mérnök. 196

Ügyek

takarítónő felvétetik. Püta u. 16. II. em. 4. ajtó. 191

Egy
tűző felvétetik. Széchenyi u. 5. 193

Gyors-
és gépirónó hosszabb irodai gyakorlattal kereskedelmi irodába felvétetik. Ajánlatot „Perfekt” jellegre a kiadóba. 1933

Idősebb
magános beleges hivatalnok Budapesten alkalmaz szerény, jóléti mindenest, fizetés mellett megengedi, hogy valamely ipart tanuljon. Ajánlatok kiadóba „Budapestre” címen. 170

Kifutólány
azonnal felvétetik. — Acárdi u. 6. 183

Betöltendő állás férfiak részére

Fiaatalember
48 év körüli kocsisnak felvétetik, Piac ucca 85. szám, bútorüzletben. 218

Egy fiatal fiú,
hetesnek felvétetik, Sütőde, Teleki ucca 18 sz. alatt. 214

Asztalostanulók
felvétetnek Bálint Sándor műbútorasztalosnál, Piac ucca 85. 217

Oktatás

Gép- és gyorsírás
tanítók, Darabos ucca 1. szám, első emelet. 1767

Kovács István tanár (Károly Ferenc József ut 26b. elfogad tanításra gimnáziumba és egyéb iskolákba járó egyéb iskolákba járó fiú- és leánytanulókat, valamint magántanulókat is. x

Középiszkolások
oktatását, korrepetálását vállalja nyelvszakos bölcsész. Szíves megkeresést „Bölcsész” jellegre a kiadóhivatalba kérek. x

Tanít
középiszkolai tanulókat orvostanhallgató, Nyíl ucca 26. szám. 172

Élelmiszer és ital

Finom
házi káposzta 18 fillér, Nagyban külön ár. — Zsalkónál, Batthyány-és Szentanna sarok. 1309

Zamatos
6-bor, 68-161 120-ig, egri veres, tokaji, furmint borok raktára, Glück, Magoss György-tér 19. szám, Bab libamáj, fehér és színes, legolcsóbban. 22-a—24

Teljes ellátás

Egy
tisztességes kvártélyos felvétetik, Kar ucca 26. szám. 175

Kiadó
bútorozott szoba, teljes ellátással Lorántfi ucca 19. szám, kapu-kapualatt balra. w

Gazdasági eszközök

Egy
4 kőerős gőzgép garnitúra felszerelve vagy külön is eladó, Gerébtelep, Király Ferenc ucca 28. sz. 1851

Bútorok

Szép kivitelezés
konyhabútorok, általában kaphatók,asztalos műhelyben, Sas ucca 2. szám. 199

Keveset használt
bútor, két ágy, egy ruhaszekrény, asztal, s két szék, jutányosan eladó, Homokkert, — Akácfa ucca 3. szám. x

Hangszerek

Zongora,
jóhangu, bérbeadó. — Cím a kiadóhivatalban 50

Jóhangu
pedálos cimbalom eladó, Nagyverdő, 3. számú városi villa. 187

Ajánlat

Porosszén
m-ként 7.50 pengő. Kiváló hazai szén m-ként 3.40 pengő. Az árak hazaszállítva értendőek. Rosenfeld Kálmán, Sallérom ucca 12. szám. Telefon 6-74. 23-a—24

Tengerimorzsolást
vállalok. Teleki u. 59. 1699

Diák étterem
Kút ucca 62. Ebéd, naponta leves, főzelék pecsenye, tészta 80 fill vacsora 40 fillér. Változatos társaság. 14-a—14

Tégla
legjobb minőségben — bármily mennyiség a legjutányosabb árban kapható a Balogh és Vértés téglagyárban. — Telefon 318. 3a-28

Paszományárút
gombot, zsinórt, legolcsóbban készíti Barcza. Csapó ucca 12. sz. alatt. 163

Akácfa
aprítva 3.60, hasábosan 3.30. — akácporongfa 3.10. Aprított akácgalyna 3.20. Akác és fűgy mufa, 2—3 méteres 24—30 cm köbméterenként 38 P. Akácúskó 1 méter 9 P. Ugyanaz aprítva mázsánként 3.20 P. Hazaszállítás 20 fillér. Tölgyhasábfá 3.20. Bükkfa, porosz szén. aalskai, berentei, tojás szén a legolcsóbban. — Fakeskedelmi Vállalat, Debrecen, Hadházi u. 4. (Kórházi ucca sarok.) Telefon 13—01. 4a—28

Poloskairtást
cyánnal vagy szabadalmazott szerrel felelősséggel vállalom, poloskaszert kapható. Telefonszám 841. Nánássy. Kossuth u. 47. 1965

Arcát
a tavaszi hámlástól, — szeplőtől megóvja a mandulapaszta. Földes illatszertár, József kir. herceg u. 1. 1985

Fehér
Leghorn keltető tojások még előjegyezhetők. Darabja negyven fillér a helyszínen átvéve. Simonyi ut 25. Telefon 843. 26

Nikkelez,
ezüstöz, minden színre galvanizál, Földvári Széchenyi ucca 55. sz.

Patkányt, egeret, poloskát, sváhbogarat, azonnal kiirtat, biztosítható, speciális irtószerrel. Egyetlen kísérellet meggyőzi a vásárlót. Nagyön olcsón kapható Stern festéküzletben, Piac ucca 10. (Bikával szemben).

Órajavítás
2 pengőtől, jótállással. Aranyat, zalogcédulát legmagasabb árban veszek, Bercsényi Béla, (Csapó ucca 38. szám, (Iparostanonciskolával szemben.) 215

Aranyat,
brilliansat magas árban vesz, Blattner Árpád, Csapó ucca 12. órajavítások két pengőtől, jótállással, órajavítás. 220

Házasságokat
a legelőkelőbb körökben is diszkrétén és biztos sikerrel közvetít intelligens uriaszony. — Batthyány u. 2. Emeleten. 202

Jó házikoszt
1—2 uriember részére, kihordásra is kapható. Darabos u. 1., I. em. 202

Hentesegéd
sertésvágást jutányos áron vállal. Timár u. 26. szám. 193

Mérlegkészítést
üzleti könyvezetést, — óras könyvelést vállalom. „Megbízható” jellegre a kiadóba kérek címekeket. 2000

Olcsó gallér,
darabja 8 fillér, szép munka, gallérelcsere nem létezik. Ezen kedvezményes ár csak főüzletben értendő. — Simonffy u. 55. 186

Vízhatlan
krupnból 3 pengőért talpalok. Hócipőt olcsón javítok. Kovács, Verhőczy 2. 206

Magyar játékkártya
32 lapos, nagy alakban, csomagja reklámárban 1.60 pengő, Piac ucca 64. sz. Trafikban. 1133

Nád
bármilyen mennyiségben kapható a Balogh és Vértés téglagyárban. Telefon 318. 2a-28

Lakás kereslet

Lépcsőházi
vagy kapualatti teljesen különbejárattú bútorozott szobát keresek „Diszkrét” jellegre. 184

Keresek
májusra 3—4 szobás, modern, fürdőszobás — urilakást. „B. L.” jellegre kérek. 1566

Kereslet

Rönkfa-szállító
szekeret, kölcsön, vagy megvételre keresek, — Fehértói, Dégenfeld-tér 4. szám.

Használt
tejes kannákat veszek, Fischer Béni, Teleki ucca 75. szám. 176

Elvesztettem
ösv. Sándor Lászlóné névre szóló, három darab szerződést, két birtok ívet, január hó 31. napján, 2—3 óra között, a Hatvan uccai kisállomásnál. Megtaláló jutalomban részesül, ha beadja a kiadó hivatalba. 190

Piac,
vagy Hunyadi uccában vagy ezek valamely mellékutcájában, — de fenti uccához közel, uccai frontu, üzletnek is alkalmas kisebb házat, vagy e-különíthető házrészét beköltözhető lakással megvételre keresek. — Ajánlatokat „Kézpénz” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 39

Kiadó lakás

Főúri
gyönyörű 5. 4. 3. és 2 szobás uccai, egy fenyveskertre néző lakások májusra kiadók. Mindenki úgy lakik, mintha saját házában lakna. Péterfia 48. sz. 1786

Kiadó
a Böszörményi-út 13. sz. ház részben vagy egészen. Bővebbet dr. Brunner Lajosnál, — Csapó ucca 22. sz. a. 1788

4, 3, 2 szobás,
modern lakások és modern irodahelyiségek bérehető május 1-re a főúri Svetits-palotában. Értekezés Svetits-inaezeti igazgatónál, — Szent Anna u. 28. sz.

Szoba,
konyhás lakás Onossay uccán kiadó. Értekezni lehet Timár 2. 1879

Két szoba,
konyha kiadó, (Darabos) Rothermere ucca 55. szám. 212

Egy szoba,
konyhás lakás központban kiadó. Fehértói, Dégenfeld-tér 4.

Kétszobás
új ház, 371 m ölt telekkel. 1 szoba, konyhás régi ház, földdel kiadó. Diófa u. 36. 180

Homokkert,
Oláh Károly u. 27. Szép szoba, konyha kiadó 15-ére 185

Kiadó
két udvari szoba, esetleg bútorral. Rákóczi u. 5. szám. 203

Négy szoba,
mellék helyiségekkel kiadó Hunyadi és Erzsébet sarokház. 1970

Kiadó
üzlethelyiség, műhelynek is alkalmas, esetleg raktárra, Szent Anna ucca 1. szám. 1769

Szoba,
konyha, kamara. Szoboszlai ut 4d. alatt — azonnal kiadó. Értekezni Nap u. 22. szám alatt. 1842

Modern
5 szobás uccai lakás — május egyre kiadó. — Egymalom u. 3. sz. 1792

Május egyre
két szoba, konyha, fürdőszobás, parkettes lakás kiadó. Vígkedvű Mihály 11. 1643

Kiadó
szoba, konyha, spájz. Szoboszlai ut 4. számnál nyílt ucca 8. sz. 35

Két szoba,
előszoba, konyha, spájz azonnal kiadó. Csapó ucca 64. szám alatt. 1989

Két
szoba mellék helyiségekkel kiadó. Károly Ferenc József ut 8. (Margit fürdő átellenében) 73

Kiadó
2 szobás lakás 950 — négyszögöl földdel. István ut 29. Értekezni Miklós u. 21. 86

Butorozott szoba

Uccai
elegáns szoba fürdőszobával kiadó. — Arany János ucca 2. II. em 9. 1860

Uccai
különbejárattú bútorozott szoba kiadó. — Thaly Kálmán ucca 11. sz. 1837

Különbejárattú
tisza bútorozott szoba kiadó, Szent Anna u. 32. szám alatt. x

Bútorozott szoba,
különbejárattú, világos, kettő egyetemi hallgató, vagy hallgató részére, egyetemhez, s mensához közel reggelivel, vagy anélkül kiadó. Nyíl ucca 14. sz.

Különbejárattú
bútorozott szoba 15-ére kiadó. Nap u. 4. 189

Különbejárattú
uccai bútorozott szoba kiadó. Burgondia 11. 195

Uccai
bútorozott szoba a belvárosban 15-ére kiadó. Domb u. 14. 194

Bútorozott
szoba kiadó, konyhával is, azonnalra. Kőlcsey u. 15. 209

Egyetemi
hallgatóhoz lakótárs kerestetik. Nyíl 116. 205

Bútorozott
nagy uccai szoba kiadó Irodának is alkalmas, úgy esetleg két szoba kiadó. Csapó u. 4., emelet. 174

Uccai
bútorozott száraz napfényes szoba kiadó. — Mester u. 31. 189

Bútorozott
kényelmes csinos szoba kiadó, esetleg ellátással, vagy konyhaszolgáltatással. Huszár ucca 13. 1852

Központi
szép nagy különbejárattú bútorozott szoba úri családnál egy, — vagy két személyre kiadó, ellátás vagy anélkül. Cím: Városház alatti trafik, Piac ucca.

Üzlet, műhely, raktár

Üzlethelyiség
kiadó irodának, műhelynek alkalmas. — Szent Anna 22. 1957

Fodrászüzlet,
forgalmas helyen eladó. Cím a kiadóban. 221

Kovácsműhely,
forgalmas, felébe, vagy bérbe, azonnal kiadó, Kassai út 5. 221

Kiadó üzlethelyiség,
műhelynek is alkalmas, esetleg raktárral, Szent Anna ucca 41. szám. 1769

Kiadó
üzlet lakással, egész udvarral hentesnek, borbélynak, márc. 1-ére. Értekezni Wesselényi u 93. szám. 173

Eladó ingóság

Egy
emelő (hévér) eladó olcsón. István ut 28. — Juga. 171

Eladó
egy 500 kg rérleg. — Varga ucca 23. szám. keresztépület. 1884

Eladó ház

Családi ház
olcsón eladó. Homok ucca 53. 52-28

Egyszerűbb
kis családi ház eladó. Vendég ucca 67. szám. 87

Eladó föld

Házhelynek
való telek eladó, Csige-kert, Honvédtető u. 18. szám alatt. Értekezni lehet: Teleki ucca 63. szám alatt. 210

Nagyszepesen
köves út mellett, 21 h. föld, Bánkon 20 hold föld eladó. Cím a kiadóban. 208

Eladó
nyolc hold föld a Hortobágyi téglagyár mellett. Értekezni lehet: Nagyvárad ucca 16. sz. alatt. 178

Nyolc
egyegyed hold föld eladó, vagy hosszabb időre kiadó. Értekezés Honvéd-u. 33. 1996

Eladó állatok

Eladó
nemes harci kanári madarak, öt pengőtől, Szent Anna ucca 10. sz városi bérház központi fűtőjénél, udvari földszintes lakás. 168